

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
ויצא תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ד

א. נַעֲרָה שֶׁנִּתְפַּתְּתָה - בָּשְׁתָּהּ וּפְגָמָהּ וְקְנָסָהּ שֶׁל אָבִיהָ, וְהַצַּעַר בַּתְּפוּסָה. עָמְדָה בַּדִּין עַד שֶׁלֹּא מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אָב. מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין. לֹא הִסְפִּיקָה לַעֲמֹד בַּדִּין עַד שֶׁמֵּת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ. עָמְדָה בַּדִּין עַד שֶׁלֹּא בָּגְרָה - הֲרֵי הֵן שֶׁל אָב. מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין. לֹא הִסְפִּיקָה לַעֲמֹד בַּדִּין עַד שֶׁבָּגְרָה - הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אִם לֹא הִסְפִּיקָה לִגְבוֹת עַד שֶׁמֵּת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ. מַעֲשֶׂה יָדֶיהָ וּמְצִיאָתָהּ, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא גָּבְתָה. מֵת הָאָב - הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין: ב. הַמְאָרֵס אֶת בִּתּוֹ, וְגֵרְשָׁהּ. אֵרְסָהּ וְנִתְאַרְמְלָה - כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלּוֹ. הִשִּׂיאָהּ וְגֵרְשָׁהּ, הִשִּׂיאָהּ וְנִתְאַרְמְלָה - כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלָּהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל אָב. אָמְרוּ לוֹ: מִשֶּׁהִשִּׂיאָהּ - אֵין לְאָבִיהָ רְשׁוּת בָּהּ: ג. הַגִּיּוֹרֶת שֶׁנִּתְגַּיְּרָה בְּתָהּ עִמָּהּ, וְזִנְּתָה - הֲרֵי זוֹ בְּחֶנֶק. אֵין לָהּ לֹא פֶּתַח בֵּית הָאָב, וְלֹא מֵאָה סֶלַע. הָיְתָה הוֹרָתָהּ שֶׁלֹּא בִּקְדֻשָּׁה וְלֵדָתָהּ בִּקְדֻשָּׁה - הֲרֵי זוֹ בִּסְקִילָה. אֵין לָהּ לֹא פֶּתַח בֵּית הָאָב וְלֹא מֵאָה סֶלַע. הָיְתָה הוֹרָתָהּ וְלֵדָתָהּ בִּקְדֻשָּׁה - הֲרֵי הִיא כִּבַת יִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר. יֵשׁ לָהּ אָב וְאֵין לָהּ פֶּתַח בֵּית הָאָב, יֵשׁ לָהּ פֶּתַח בֵּית הָאָב וְאֵין לָהּ אָב - הֲרֵי זוֹ בִּסְקִילָה. לֹא נֶאֱמַר: "פֶּתַח בֵּית אָבִיהָ" (דברים כב, כא) - אֶלָּא לִמְצָוָה:

ד. הָאָב זַכַּאי בִּבְתּוֹ בִּקְדוּשֶׁיהָ - בְּכֶסֶף בְּשְׁטָר וּבְבִיאָה. וְזַכַּאי בִּמְצִיאָתָהּ וּבְמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ וּבַהֲפָרַת נְדָרֶיהָ. וּמְקַבֵּל אֶת גִּטָּהּ. וְאֵינוֹ אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. נִשֵּׂאת - יָתֵר עָלָיו הַבַּעַל שֶׁאוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ, וְחַיָּב בִּמְזוֹנוֹתֶיהָ בִּפְרִקוֹנָהּ, וּבִקְבוּרָתָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַפִּלּוּ עָנִי שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל - לֹא יִפְחוֹת מִשְּׁנֵי חֲלִילִים וּמְקוֹנֶנֶת: ה. לְעוֹלָם הִיא בִּרְשׁוּת הָאָב, עַד שֶׁתִּכָּנֵס לִרְשׁוּת הַבַּעַל לַנְּשׂוּאִין. מָסַר הָאָב לִשְׁלוּחֵי הַבַּעַל - הֲרֵי הִיא בִּרְשׁוּת הַבַּעַל. הָלַךְ הָאָב עִם שְׁלוּחֵי הַבַּעַל, אוֹ שֶׁהָלְכוּ שְׁלוּחֵי הָאָב עִם שְׁלוּחֵי הַבַּעַל - הֲרֵי הִיא בִּרְשׁוּת הָאָב. מָסְרוּ שְׁלוּחֵי הָאָב לִשְׁלוּחֵי הַבַּעַל - הֲרֵי הִיא בִּרְשׁוּת הַבַּעַל: ו. הָאָב אֵינוֹ חַיָּב בִּמְזוֹנוֹת בִּתּוֹ. זֶה מִדְרָשׁ דָּרַשׁ רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה לִפְנֵי חֲכָמִים בַּכֶּרֶם בְּיַבְנֶה: 'הַבָּנִים יִירְשׁוּ וְהַבָּנוֹת יְזוֹנוּ' - מָה הַבָּנִים אֵינָן יוֹרְשִׁין אֶלָּא לְאַחַר מִיתַת הָאָב, אַף הַבָּנוֹת אֵינָן נִזּוֹנוֹת אֶלָּא לְאַחַר מִיתַת אֲבִיהֶן: ז. לֹא כָּתַב לָהּ כְּתֻבָּה - בְּתוּלָה גּוֹבָה מָאתַיִם, וְאַלְמָנָה מָנֶה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין. כָּתַב לָהּ שָׂדֶה שָׁוֶה מָנֶה תַּחַת מָאתַיִם זוּז, וְלֹא כָּתַב לָהּ: 'כָּל נִכְסִים דְּאִית לִי אַחֲרָאִין לִכְתֻבְּתִיךְ' - חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: ח. לֹא כָּתַב לָהּ: 'אִם תִּשְׁתַּבְּאִי אֶפְרְקִנִּיךְ וְאוֹתְבִנִּיךְ לִי לְאִנְתּוּ', וּבַכֹּהֶנֶת: 'אֲהַדְּרִנִּיךְ לְמִדִּינְתִּיךְ' - חַיָּב,

שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: ט. נִשְׁבֶּית – חַיָּב לְפָדוֹתָהּ. וְאִם אָמַר: ׳הֲרֵי גִּטָּהּ וּכְתֻבָּתָהּ תִּפְדֶּה אֶת עַצְמָהּ׳ – אֵינוֹ רַשַּׁאי. לָקְתָה – חַיָּב לְרַפּאוֹתָהּ. אָמַר: ׳הֲרֵי גִּטָּהּ וּכְתֻבָּתָהּ, תִּרַפֵּא אֶת עַצְמָהּ׳ – רַשַּׁאי: י. לֹא כָּתַב לָהּ: ׳בְּנִין דִּכְרִין דְּיהֲוֹון לִיכִי מִנַּאי אִינּוּן יְרָתוֹן כְּסַף כְּתֻבְּתִיךְ יָתֵר עַל חוּלָקֵיהוֹן דְּעִם אֲחֵיהוֹן׳ – חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: יא. ׳בְּנָן נְקֻבָן דְּיהֲוֶיָן לִיכִי מִנַּאי, יְהֲוֶיָן יָתְבָן בְּבֵיתִי וּמִתְזָנָן מִנְּכְסַי עַד דְּיִתְנַסְבָן לְגֻבְרִין׳ – חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: יב. ׳אַתְּ תְּהֵא יָתְבָא בְּבֵיתִי וּמִתְזָנָא מִנְּכְסַי, כָּל יְמֵי מִגַּד אַלְמְנוּתִיךְ בְּבֵיתִי׳ – חַיָּב, שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין. כָּךְ הָיוּ אַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם כּוֹתְבִין. אַנְשֵׁי גָּלִיל הָיוּ כוֹתְבִין כְּאַנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם. אַנְשֵׁי יְהוּדָה הָיוּ כוֹתְבִין: ׳עַד שֶׁיִּרְצוּ הַיּוֹרְשִׁים לִתֵּן לִיךְ כְּתֻבְּתִיךְ׳, לְפִיכָךְ אִם רָצוּ הַיּוֹרְשִׁין – נוֹתְנִין לָהּ כְּתֻבָּתָהּ וּפוֹטְרִין אוֹתָהּ:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ה

א. אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ: בְּתוּלָה גּוֹבָה מָאתַיִם וְאַלְמָנָה מָנֶה, אִם רָצָה לְהוֹסִיף אֲפִלּוּ מֵאָה מָנֶה – יוֹסִיף. נִתְאָרְמְלָה אוֹ נִתְגָּרְשָׁה בֵּין מִן הָאֵרוּסִין בֵּין מִן הַנִּשּׂוּאִין – גּוֹבָה אֶת הַכֹּל. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: מִן הַנִּשּׂוּאִין – גּוֹבָה אֶת הַכֹּל. מִן הָאֵרוּסִין – בְּתוּלָה גּוֹבָה מָאתַיִם וְאַלְמָנָה מָנֶה, שֶׁלֹּא כָּתַב לָהּ אֶלָּא עַל מְנָת לְכָנְסָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם רָצָה כּוֹתֵב לִבְתוּלָה שְׁטָר שֶׁל מָאתַיִם וְהִיא כּוֹתֶבֶת: ׳הִתְקַבַּלְתִּי מִמְּךָ מָנֶה׳. וּלְאַלְמָנָה מָנֶה, וְהִיא כּוֹתֶבֶת: ׳הִתְקַבַּלְתִּי מִמְּךָ חֲמִשִּׁים זוּז׳. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כָּל הַפּוֹחֶתֶת לִבְתוּלָה מִמָּאתַיִם וּלְאַלְמָנָה מִמָּנֶה – הֲרֵי זוֹ בְּעִילַת זְנוּת: ב. נוֹתְנִין לִבְתוּלָה שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ מִשֶּׁתִּבְעָהּ הַבַּעַל לְפָרְנֵס אֶת עַצְמָהּ. וּכְשֵׁם שֶׁנּוֹתְנִין לָאִשָּׁה – כָּךְ נוֹתְנִין לָאִישׁ לְפָרְנֵס אֶת עַצְמוֹ. וּלְאַלְמָנָה – שְׁלֹשִׁים יוֹם. הִגִּיעַ זְמַן וְלֹא נִשְּׂאוּ – אוֹכֶלֶת מִשֶּׁלּוֹ וְאוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: נוֹתְנִין לָהּ הַכֹּל תְּרוּמָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מֻחֶצָּה חֻלִּין וּמֻחֶצָּה תְּרוּמָה: ג. הַיָּבָם אֵינוֹ מַאֲכִיל בַּתְּרוּמָה. עָשְׂתָה שִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בִּפְנֵי הַבַּעַל וְשִׁשָּׁה חֲדָשִׁים בִּפְנֵי הַיָּבָם, וַאֲפִלּוּ כֻּלָּן בִּפְנֵי הַבַּעַל, חֲסֵר יוֹם אֶחָד בִּפְנֵי הַיָּבָם, אוֹ כֻּלָּן בִּפְנֵי הַיָּבָם, חֲסֵר יוֹם אֶחָד בִּפְנֵי הַבַּעַל – אֵינָהּ אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה. זוֹ מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה. בֵּית־דִּין שֶׁל אַחֲרֵיהֶן אָמְרוּ: אֵין הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת בַּתְּרוּמָה, עַד שֶׁתִּכָּנֵס לַחֻפָּה: ד. הַמַּקְדִּישׁ מַעֲשֵׂה יְדֵי אִשְׁתּוֹ – הֲרֵי זוֹ עוֹשָׂה וְאוֹכֶלֶת. הַמּוֹתָר – רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: הֶקְדֵּשׁ. רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר: חֻלִּין: ח. אֵלּוּ מְלָאכוֹת שֶׁהָאִשָּׁה עוֹשָׂה לְבַעְלָהּ: טוֹחֶנֶת, וְאוֹפָה, וּמְכַבֶּסֶת, מְבַשֶּׁלֶת, וּמְנִיקָה אֶת בְּנָהּ, מַצַּעַת לוֹ הַמִּטָּה, וְעוֹשָׂה בַּצֶּמֶר. הִכְנִיסָה לוֹ שִׁפְחָה אַחַת – לֹא טוֹחֶנֶת

וְלֹא אוֹפָה וְלֹא מְכַבֶּסֶת. שְׁתַּיִם - אֵינָהּ מְבַשֶּׁלֶת, וְאֵינָהּ מְנִיקָה אֶת בְּנָהּ. שָׁלֹשׁ - אֵינָהּ מַצַּעַת לוֹ הַמִּטָּה וְאֵינָהּ עוֹשָׂה בַּצֶּמֶר. אַרְבַּע - יוֹשֶׁבֶת בַּקַּתֶּדְרָא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֲפִלּוּ הִכְנִיסָה לוֹ מֵאָה שְׁפָחוֹת - כּוֹפָהּ לַעֲשׂוֹת בַּצֶּמֶר, שֶׁהַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי זִמָּה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִלַּעֲשׂוֹת מְלָאכָה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּתָהּ, שֶׁהַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי שִׁעֲמוּם: ו. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִתַּשְׁמִישׁ־הַמִּטָּה, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שַׁבָּת אֶחָת. הַתַּלְמִידִים יוֹצְאִין לְתַלְמוּד־תּוֹרָה שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת - שְׁלֹשִׁים יוֹם. הַפּוֹעֲלִים - שַׁבָּת אֶחָת. הָעוֹנָה הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה: הַטַּיָּלִין - בְּכָל יוֹם. הַפּוֹעֲלִים - שְׁתַּיִם בַּשַּׁבָּת. הַחַמָּרִים - אַחַת בַּשַּׁבָּת. הַגַּמָּלִים - אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. הַסַּפָּנִים - אַחַת לְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: ז. הַמּוֹרֶדֶת עַל בַּעְלָהּ - פּוֹחֲתִין לָהּ מִכְּתֻבָּתָהּ שִׁבְעָה דִינָרִין בַּשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁבְעָה טַרְפְּעִיקִין. עַד מָתַי הוּא פּוֹחֵת? עַד כְּנֶגֶד כְּתֻבָּתָהּ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: לְעוֹלָם הוּא פּוֹחֵת וְהוֹלֵךְ, שֶׁמָּא תִּפֹּל לָהּ יְרֻשָּׁה מִמָּקוֹם אַחֵר - גּוֹבָה הֵימֶנָּה. וְכֵן הַמּוֹרֵד עַל אִשְׁתּוֹ - מוֹסִיפִין לָהּ עַל כְּתֻבָּתָהּ שִׁלְשָׁה דִינָרִין בַּשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁלְשָׁה טַרְפְּעִיקִין: ח. הַמַּשֶּׂרֶה אֶת אִשְׁתּוֹ עַל־יְדֵי שָׁלִישׁ - לֹא יִפְחוֹת לָהּ מִשְּׁנֵי קַבִּין חִטִּין, אוֹ מֵאַרְבָּעָה קַבִּין שְׂעוֹרִים, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: לֹא פָּסַק לָהּ שְׂעוֹרִים, אֶלָּא רַבִּי יִשְׁמָעֵאל שֶׁהָיָה סָמוּךְ לֶאֱדוֹם. וְנוֹתֵן לָהּ חֲצִי קַב קִטְנִית וַחֲצִי לֹג שֶׁמֶן, וְקַב גְּרוֹגְרוֹת, אוֹ מָנֶה דְּבֵלָה. וְאִם אֵין לוֹ - פּוֹסֵק לְעַמָּתָן פֵּרוֹת מִמָּקוֹם אַחֵר. וְנוֹתֵן לָהּ מִטָּה, מַפֵּץ, וּמַחֲצֶלֶת. וְנוֹתֵן לָהּ כְּפָה לְרֹאשָׁהּ, וַחֲגוֹר לְמָתְנֶיהָ, וּמְנַעֲלִים מִמּוֹעֵד לְמוֹעֵד, וְכֵלִים שֶׁל חֲמִשִּׁים זוּז מִשָּׁנָה לְשָׁנָה. וְאֵין נוֹתְנִין לָהּ - לֹא חֲדָשִׁים בִּימוֹת הַחַמָּה, וְלֹא שְׁחָקִים בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים. אֶלָּא נוֹתֵן לָהּ כֵּלִים שֶׁל חֲמִשִּׁים זוּז בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים, וְהִיא מִתְכַּסָּה בִּבְלָאוֹתֵיהֶן בִּימוֹת הַחַמָּה, וְהַשְּׁחָקִים שֶׁלָּהּ: ט. נוֹתֵן לָהּ מָעָה כֶּסֶף לְצָרְכָּהּ, וְאוֹכֶלֶת עִמּוֹ מִלֵּילֵי שַׁבָּת לְלֵילֵי שַׁבָּת. וְאִם אֵין נוֹתֵן לָהּ מָעָה כֶּסֶף לְצָרְכָּהּ - מַעֲשֵׂה יָדֶיהָ שֶׁלָּהּ. וּמָה הִיא עוֹשָׂה לוֹ? מִשְׁקַל חָמֵשׁ סְלָעִים שְׁתֵּי בִיהוּדָה, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְלָעִים עֵרֶב בַּגְּלִיל, אוֹ מִשְׁקַל עֶשֶׂר סְלָעִים עֵרֶב בִּיהוּדָה, שֶׁהֵן עֶשְׂרִים סְלָעִים בַּגְּלִיל. וְאִם הָיְתָה מְנִיקָה - פּוֹחֲתִים לָהּ מִמַּעֲשֵׂה יָדֶיהָ, וּמוֹסִיפִין לָהּ עַל מְזוֹנוֹתֶיהָ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּעָנִי שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל. אֲבָל בַּמְּכֻבָּד - הַכֹּל לְפִי כְּבוֹדוֹ:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ו

א. מְצִיאַת הָאִשָּׁה, וּמַעֲשֵׂה יָדֶיהָ – לְבַעְלָהּ. וְיֹרְשָׁתָהּ – הוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. בָּשְׁתָּהּ וּפְגָמָהּ – שֶׁלָּהּ. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא אוֹמֵר: בִּזְמַן שֶׁבַּסֵּתֶר – לָהּ שְׁנֵי חֲלָקִים, וְלוֹ אֶחָד. וּבִזְמַן שֶׁבַּגָּלוּי – לוֹ שְׁנֵי חֲלָקִים, וְלָהּ אֶחָד. שָׁלוּ – יְנָתֵן מִיָּד. וְשֶׁלָּהּ – יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת: ב. הַפּוֹסֵק מָעוֹת לַחֲתָנוֹ, וּמֵת חֲתָנוֹ, אָמְרוּ חֲכָמִים: יָכוֹל הוּא שֶׁיֹּאמַר: 'לְאָחִיךָ הָיִיתִי רוֹצֶה לִתֵּן, וּלְךָ אֵי אֶפְשִׁי לִתֵּן': ג. פָּסְקָה לְהַכְנִיס לוֹ אֶלֶף דִּינָר – הוּא פּוֹסֵק כְּנֶגְדָּן חֲמִשָּׁה־עָשָׂר מָנֶה. וּכְנֶגֶד הַשּׁוּם – הוּא פּוֹסֵק פָּחוֹת חֻמָּשׁ. שׁוּם בְּמָנֶה וְשָׁוֶה מָנֶה – אֵין לוֹ אֶלָּא מָנֶה. שׁוּם בְּמָנֶה – הִיא נוֹתֶנֶת שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד סֶלַע וְדִינָר. וּבְאַרְבַּע מֵאוֹת – הִיא נוֹתֶנֶת חֲמֵשׁ מֵאוֹת. מַה שֶּׁהֶחְתָּן פּוֹסֵק – הוּא פּוֹסֵק פָּחוֹת חֻמָּשׁ: ד. פָּסְקָה לְהַכְנִיס לוֹ כְּסָפִים – סֶלַע כֶּסֶף נַעֲשָׂה שִׁשָּׁה דִינָרִים. הֶחְתָּן מְקַבֵּל עָלָיו עֲשָׂרָה דִינָרִין לַקָּפָה, לְכָל מָנֶה וּמָנֶה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה: ה. הַמַּשִּׂיא אֶת בִּתּוֹ סְתָם – לֹא יִפְחוֹת לָהּ מֵחֲמִשִּׁים זוּז. פָּסַק לְהַכְנִיסָהּ עֲרֻמָּה – לֹא יֹאמַר הַבַּעַל: 'כְּשֶׁאַכְנִיסָהּ לְבֵיתִי אֲכַסֶּנָּה בִּכְסוּתִי' – אֶלָּא מְכַסָּהּ וְעוֹדָהּ בְּבֵית אָבִיהָ. וְכֵן הַמַּשִּׂיא אֶת הַיְתוֹמָה – לֹא יִפְחוֹת לָהּ מֵחֲמִשִּׁים זוּז. אִם יֵשׁ בַּכִּיס – מְפַרְנְסִין אוֹתָהּ לְפִי כְּבוֹדָהּ: ו. יְתוֹמָה שֶׁהִשִּׂיאָתָהּ אִמָּהּ אוֹ אַחֶיהָ מִדַּעְתָּהּ, וְכָתְבוּ לָהּ בְּמֵאָה אוֹ בַחֲמִשִּׁים זוּז – יְכוֹלָה הִיא מִשֶּׁתַּגְדִּיל לְהוֹצִיא מִיָּדָן מַה שֶּׁרָאוּי לְהִנָּתֵן לָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הִשִּׂיא אֶת הַבַּת הָרִאשׁוֹנָה – יִנָּתֵן לַשְּׁנִיָּה כְּדֶרֶךְ שֶׁנָּתַן לָרִאשׁוֹנָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: פְּעָמִים שֶׁאָדָם עָנִי וְהֶעֱשִׁיר אוֹ עָשִׁיר וְהֶעֱנִי, אֶלָּא שָׁמִין אֶת הַנִּכְסִים וְנוֹתְנִין לָהּ: ז. הַמַּשְׁלִישׁ מָעוֹת לְבִתּוֹ, וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'נֶאֱמָן בַּעְלִי עָלַי' – יַעֲשֶׂה הַשָּׁלִישׁ מַה שֶּׁהִשְׁלַשׁ בְּיָדוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: וְכִי אֵינָהּ אֶלָּא שָׂדֶה, וְהִיא רוֹצָה לְמָכְרָהּ – הֲרֵי הִיא מְכוּרָה מֵעַכְשָׁיו! בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בִּגְדוֹלָה. אֲבָל בִּקְטַנָּה – אֵין מַעֲשֵׂה קְטַנָּה כְּלוּם:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ז

א. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִלֵּהָנוֹת לוֹ, עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם – יַעֲמִיד פַּרְנָס. יָתֵר מִכֵּן – יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּיִשְׂרָאֵל, חֹדֶשׁ אֶחָד – יְקַיֵּם. וּשְׁנַיִם – יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. וּבַכֹּהֶנֶת, שְׁנַיִם – יְקַיֵּם, וּשְׁלֹשָׁה – יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ב. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תִּטְעַם אֶחָד מִכָּל הַפֵּרוֹת – יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּיִשְׂרָאֵל, יוֹם אֶחָד – יְקַיֵּם. שְׁנַיִם – יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. וּבַכֹּהֶנֶת, שְׁנַיִם – יְקַיֵּם. שְׁלֹשָׁה – יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ג. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תִּתְקַשֵּׁט בְּאֶחָד

מִכָּל הַמִּינִין - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בָּעֲנִיּוֹת - שֶׁלֹּא נָתַן קִצְבָּה. וּבָעֲשִׁירוֹת - שְׁלֹשִׁים יוֹם: ד. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תֵּלֵךְ לְבֵית אָבִיהָ, בִּזְמַן שֶׁהוּא עִמָּהּ בָּעִיר, חֹדֶשׁ אֶחָד - יְקַיֵּם. שְׁנַיִם - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה. וּבִזְמַן שֶׁהוּא בְּעִיר אַחֶרֶת, רֶגֶל אֶחָד - יְקַיֵּם. שְׁלֹשָׁה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ה. הַמַּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁלֹּא תֵּלֵךְ לְבֵית־הָאֵבֶל אוֹ לְבֵית־הַמִּשְׁתֶּה - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה, מִפְּנֵי שֶׁנּוֹעֵל בְּפָנֶיהָ. וְאִם הָיָה טוֹעֵן מִשּׁוּם דָּבָר אַחֵר - רַשַּׁאי. אָמַר לָהּ: 'עַל מְנָת שֶׁתֹּאמְרִי לְפְלוֹנִי מַה שֶּׁאָמַרְתְּ לִי', אוֹ: 'מַה שֶּׁאָמַרְתִּי לָךְ', אוֹ: 'שֶׁתְּהֵא מְמַלְאָה וּמְעָרָה לְאַשְׁפָּה' - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתֻבָּה: ו. וְאֵלּוּ יוֹצְאוֹת שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה: הָעוֹבֶרֶת עַל דַּת מֹשֶׁה, וִיהוּדִית. וְאֵיזוֹ הִיא דַּת מֹשֶׁה? מַאֲכִילָתּוֹ שֶׁאֵינוֹ מְעֻשָּׂר, וּמְשַׁמְּשָׁתּוֹ נִדָּה, וְלֹא קוֹצָה לָהּ חַלָּה, וְנוֹדֶרֶת וְאֵינָהּ מְקַיֶּמֶת. וְאֵיזוֹהִי דַּת יְהוּדִית? יוֹצְאָה וְרֹאשָׁהּ פָּרוּעַ, וְטוֹוָה בַּשּׁוּק, וּמְדַבֶּרֶת עִם כָּל אָדָם. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: אַף הַמְקַלֶּלֶת יוֹלְדֶיהָ בְּפָנָיו. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: אַף הַקּוֹלָנִית. וְאֵיזוֹ הִיא קוֹלָנִית? לְכְשֶׁהִיא מְדַבֶּרֶת בְּתוֹךְ בֵּיתָהּ וּשְׁכֵנֶיהָ שׁוֹמְעִין קוֹלָהּ: ז. הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה עַל מְנָת שֶׁאֵין עָלֶיהָ נְדָרִים וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. כְּנָסָהּ סְתָם וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים - תֵּצֵא שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה. עַל מְנָת שֶׁאֵין בָּהּ מוּמִין וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין - אֵינָהּ מְקֻדֶּשֶׁת. כְּנָסָהּ סְתָם וְנִמְצְאוּ בָהּ מוּמִין - תֵּצֵא שֶׁלֹּא בִכְתֻבָּה. כָּל הַמּוּמִין הַפּוֹסְלִין בַּכֹּהֲנִים - פּוֹסְלִין בַּנָּשִׁים: ח. הָיוּ בָהּ מוּמִין וְעוֹדָהּ בְּבֵית אָבִיהָ - הָאָב צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה, שֶׁמִּשֶּׁנִּתְאָרְסָה נוֹלְדוּ בָהּ מוּמִין הַלָּלוּ, וְנִסְתַּחֲפָה שָׁדֵהוּ. נִכְנְסָה לִרְשׁוּת הַבַּעַל - הַבַּעַל צָרִיךְ לְהָבִיא רְאָיָה, שֶׁעַד שֶׁלֹּא נִתְאָרְסָה הָיוּ בָהּ מוּמִין אֵלּוּ, וְהָיָה מִקְחוֹ מֻקָּח טָעוּת, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּמוּמִין שֶׁבַּסֵּתֶר. אֲבָל בְּמוּמִין שֶׁבַּגָּלוּי - אֵינוֹ יָכוֹל לִטְעֹן. וְאִם יֵשׁ מֶרְחָץ בְּאוֹתָהּ הָעִיר - אַף מוּמִין שֶׁבַּסֵּתֶר אֵינוֹ יָכוֹל לִטְעוֹן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹדְקָהּ בְּקֵרוֹבוֹתֶיהָ: ט. הָאִישׁ שֶׁנּוֹלְדוּ בּוֹ מוּמִין - אֵין כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּמוּמִין הַקְּטַנִּים. אֲבָל בְּמוּמִין הַגְּדוֹלִים - כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא: י. וְאֵלּוּ שֶׁכּוֹפִין אוֹתוֹ לְהוֹצִיא: מֻכֵּה שְׁחִין, וּבַעַל פּוֹלִיפּוּס, וְהַמְקַמֵּץ, וְהַמְצָרֵף נְחשֶׁת, וְהַבָּרְסִי - בֵּין שֶׁהָיוּ בָם עַד שֶׁלֹּא נִשְּׂאוּ, וּבֵין מִשֶּׁנִּשְּׂאוּ נוֹלְדוּ. וְעַל כֻּלָּן אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אַף־עַל־פִּי שֶׁהִתְנָה עִמָּהּ, יְכוֹלָה הִיא שֶׁתֹּאמַר: 'סְבוּרָה הָיִיתִי שֶׁאֲנִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל, וְעַכְשָׁיו אֵינִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל'. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מְקַבֶּלֶת הִיא עַל כָּרְחָהּ, חוּץ מִמֻּכֵּה שְׁחִין, מִפְּנֵי

שֶׁמְּמַקַּתּוֹ. מַעֲשֶׂה בְּצִידּוֹן בְּבִרְסִי אֶחָד שֶׁמֵּת, וְהָיָה לוֹ אָח בִּרְסִי - אָמְרוּ חֲכָמִים: יְכוֹלָה הִיא שֶׁתֹּאמַר: 'לְאָחִיךָ הָיִיתִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל, וּלְךָ אֵינִי יְכוֹלָה לְקַבֵּל':

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ח

א. הָאִשָּׁה שֶׁנָּפְלוּ לָהּ נְכָסִים עַד שֶׁלֹּא תִּתְאָרֵס - מוֹדִים בֵּית־שַׁמַּאי וּבֵית־הִלֵּל שֶׁמּוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת, וְקַיָּם. נָפְלוּ לָהּ מִשֶּׁנִּתְאָרְסָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: תִּמְכֹּר, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא תִּמְכֹּר. אֵלּוּ וָאֵלּוּ מוֹדִים שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אָמְרוּ לִפְנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל, הוֹאִיל וְזָכָה בָּאִשָּׁה - לֹא יִזְכֶּה בַּנְּכָסִים? אָמַר לָהֶן: עַל הַחֲדָשִׁים אָנוּ בוֹשִׁין, אֶלָּא שֶׁאַתֶּם מְגַלְגְּלִין עָלֵינוּ אֶת הַיְשָׁנִים?! נָפְלוּ לָהּ מִשֶּׁנִּשֵּׂאת - אֵלּוּ וָאֵלּוּ מוֹדִים שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - שֶׁהַבַּעַל מוֹצִיא מִיַּד הַלָּקוֹחוֹת. עַד שֶׁלֹּא נִשֵּׂאת, וְנִשֵּׂאת, רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא בֶּן עֲקִיבָא: אָמְרוּ לִפְנֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל: הוֹאִיל וְזָכָה בָּאִשָּׁה - לֹא יִזְכֶּה בַּנְּכָסִים? אָמַר לָהֶם: עַל הַחֲדָשִׁים אָנוּ בוֹשִׁין, אֶלָּא שֶׁאַתֶּם מְגַלְגְּלִים עָלֵינוּ אֶת הַיְשָׁנִים?!: ב. רַבִּי שִׁמְעוֹן חוֹלֵק בֵּן נְכָסִים לִנְכָסִים: נְכָסִים הַיְדוּעִים לַבַּעַל - לֹא תִּמְכֹּר. וְאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - בָּטֵל. שֶׁאֵינָן יְדוּעִים לַבַּעַל - לֹא תִּמְכֹּר. וְאִם מָכְרָה וְנָתְנָה - קַיָּם: ג. נָפְלוּ לָהּ כְּסָפִים - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. פֵּרוֹת הַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. וְהַמְחֻבָּרִין בַּקַּרְקַע - אָמַר רַבִּי מֵאִיר: שָׁמִין אוֹתָן כַּמָּה הֵן יָפִין בְּפֵרוֹת וְכַמָּה הֵן יָפִין בְּלֹא פֵּרוֹת, וְהַמּוֹתָר - יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: הַמְחֻבָּרִין לַקַּרְקַע - שֶׁלּוֹ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - שֶׁלָּהּ, וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת: ד. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: מָקוֹם שֶׁיִּפָּה כֹּחוֹ בִּכְנִיסָתָהּ - הוֹרַע כֹּחוֹ בִּיצִיאָתָהּ. מָקוֹם שֶׁהוֹרַע כֹּחוֹ בִּכְנִיסָתָהּ - יִפָּה כֹּחוֹ בִּיצִיאָתָהּ. פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִין לַקַּרְקַע - בִּכְנִיסָתָהּ שֶׁלּוֹ וּבִיצִיאָתָהּ שֶׁלָּהּ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע - בִּכְנִיסָתָהּ שֶׁלָּהּ וּבִיצִיאָתָהּ שֶׁלּוֹ: ה. נָפְלוּ לָהּ עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת זְקֵנִים - יִמָּכְרוּ וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא תִּמְכֹּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן שִׁבְחַ בֵּית אָבִיהָ. נָפְלוּ לָהּ זֵיתִים וּגְפָנִים זְקֵנִים - יִמָּכְרוּ לָעֵצִים, וְיִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא תִּמְכֹּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵן שִׁבְחַ בֵּית אָבִיהָ. הַמּוֹצִיא הוֹצָאוֹת עַל נִכְסֵי אִשְׁתּוֹ, הוֹצִיא הַרְבֵּה וְאָכַל קִמְעָא, קִמְעָא וְאָכַל הַרְבֵּה, מַה שֶּׁהוֹצִיא - הוֹצִיא, וּמַה שֶּׁאָכַל - אָכַל. הוֹצִיא וְלֹא אָכַל - יִשָּׁבַע כַּמָּה הוֹצִיא וְיִטֹּל: ו. שׁוֹמֶרֶת יָבָם שֶׁנָּפְלוּ לָהּ נְכָסִים - מוֹדִים בֵּית־שַׁמַּאי וּבֵית־הִלֵּל שֶׁמּוֹכֶרֶת וְנוֹתֶנֶת

וְקַיָּם. מֵתָה, מַה יַּעֲשׂוּ בִּכְתֻבָּתָהּ וּבִנְכָסִים הַנִּכְנָסִין וְהַיּוֹצְאִין עִמָּהּ? בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יַחֲלֹקוּ יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל עִם יוֹרְשֵׁי הָאָב. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: נְכָסִים – בְּחֻזְקָתָן, כְּתֻבָּה – בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הַבַּעַל, נְכָסִים הַנִּכְנָסִים וְהַיּוֹצְאִים עִמָּהּ – בְּחֻזְקַת יוֹרְשֵׁי הָאָב: ז. הִנִּיחַ אֲחִיו מָעוֹת – יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. פֵּרוֹת הַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע – יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. הַמְחֻבָּרִין בַּקַּרְקַע – אָמַר רַבִּי מֵאִיר: שָׁמִין אוֹתָן כַּמָּה הֵן יָפִין בְּפֵרוֹת, וְכַמָּה הֵן יָפִין בְּלֹא פֵרוֹת, וְהַמּוֹתָר – יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: פֵּרוֹת הַמְחֻבָּרִים בַּקַּרְקַע – שֶׁלּוֹ. וְהַתְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע – כָּל הַקּוֹדֵם זָכָה בָּהֶן. קָדַם הוּא – זָכָה. קָדְמָה הִיא – יִלָּקַח בָּהֶן קַרְקַע, וְהוּא אוֹכֵל פֵּרוֹת. כְּנָסָהּ – הֲרֵי הִיא כְּאִשְׁתּוֹ לְכָל דָּבָר, וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא כְּתֻבָּתָהּ עַל נִכְסֵי בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן: ח. לֹא יֹאמַר לָהּ: 'הֲרֵי כְּתֻבָּתִיךְ מֻנַּחַת עַל הַשֻּׁלְחָן', אֶלָּא כָּל נְכָסָיו אֲחֵרָאִין לִכְתֻבָּתָהּ. וְכֵן לֹא יֹאמַר אָדָם לְאִשְׁתּוֹ: 'הֲרֵי כְּתֻבָּתִיךְ מֻנַּחַת עַל הַשֻּׁלְחָן', אֶלָּא כָּל נְכָסָיו אֲחֵרָאִין לִכְתֻבָּתָהּ. גֵּרְשָׁהּ – אֵין לָהּ אֶלָּא כְּתֻבָּתָהּ. הֶחֱזִירָהּ – הֲרֵי הִיא כְּכָל הַנָּשִׁים, וְאֵין לָהּ אֶלָּא כְּתֻבָּתָהּ בִּלְבָד:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק ט

א. הַכּוֹתֵב לְאִשְׁתּוֹ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ' – הֲרֵי זֶה אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. וְאִם מֵתָה – יוֹרְשָׁהּ. אִם־כֵּן לָמָּה כָּתַב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ'? שֶׁאִם מָכְרָה וְנָתְנָה – קַיָּם. כָּתַב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ וּבְפֵרוֹתֵיהֶן' – הֲרֵי זֶה אֵינוֹ אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. וְאִם מֵתָה – יוֹרְשָׁהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְעוֹלָם אוֹכֵל פֵּרֵי פֵּרוֹת, עַד שֶׁיִּכְתֹּב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ וּבְפֵרוֹתֵיהֶן וּבְפֵרֵי פֵּרוֹתֵיהֶן עַד עוֹלָם'. כָּתַב לָהּ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בִּנְכָסַיִךְ וּבְפֵרוֹתֵיהֶן וּבְפֵרֵי פֵּרוֹתֵיהֶן בְּחַיַּיִךְ וּבְמוֹתֵךְ' – אֵינוֹ אוֹכֵל פֵּרוֹת בְּחַיֶּיהָ. וְאִם מֵתָה – אֵינוֹ יוֹרְשָׁהּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אִם מֵתָה – יִירָשֶׁנָּה, מִפְּנֵי שֶׁהִתְנָה עַל מַה שֶּׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה. וְכָל הַמַּתְנֶה עַל מַה שֶּׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה – תְּנָאוֹ בָּטֵל: ב. מִי שֶׁמֵּת, וְהִנִּיחַ אִשָּׁה וּבַעַל־חוֹב וְיוֹרְשִׁין, וְהָיָה לוֹ פִּקָּדוֹן אוֹ מִלְוָה בְּיַד אֲחֵרִים, רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: יִנָּתְנוּ לַכּוֹשֵׁל שֶׁבָּהֶן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מְרַחֲמִין בַּדִּין! אֶלָּא יִנָּתְנוּ לַיּוֹרְשִׁין, שֶׁכְּלָן צְרִיכִין שְׁבוּעָה, וְאֵין הַיּוֹרְשִׁין צְרִיכִין שְׁבוּעָה: ג. הִנִּיחַ פֵּרוֹת תְּלוּשִׁין מִן הַקַּרְקַע – כָּל הַקּוֹדֵם, זָכָה בָּהֶן. זָכְתָה אִשָּׁה יוֹתֵר מִכְּתֻבָּתָהּ, וּבַעַל־חוֹב יוֹתֵר עַל חוֹבוֹ, הַמּוֹתָר – רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: יִנָּתְנוּ לַכּוֹשֵׁל שֶׁבָּהֶן. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין

מְרַחֲמִין בַּדִּין, אֶלָּא יִנָּתְנוּ לַיּוֹרְשִׁים, שֶׁכְּלָם צְרִיכִין שְׁבוּעָה וְאֵין הַיּוֹרְשִׁים צְרִיכִין שְׁבוּעָה: ד. הַמּוֹשִׁיב אֶת אִשְׁתּוֹ חֲנוָנִית אוֹ שֶׁמְּנָּהּ אַפּוֹטְרוֹפָּא - הֲרֵי זֶה מַשְׁבִּיעָהּ כָּל זְמַן שֶׁיִּרְצֶה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַפִלּוּ עַל פִּלְכָּהּ וְעַל עִסָּתָהּ: ה. כָּתַב לָהּ: 'נֶדֶר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי עָלַיִךְ' - אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁבִּיעָהּ, אֲבָל מַשְׁבִּיעַ הוּא אֶת יוֹרְשֶׁיהָ וְאֶת הַבָּאִים בִּרְשׁוּתָהּ. 'נֶדֶר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי עָלַיִךְ וְעַל יוֹרְשַׁיִךְ וְעַל הַבָּאִים בִּרְשׁוּתֵיךְ' - אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁבִּיעָהּ, לֹא הִיא, וְלֹא יוֹרְשֶׁיהָ, וְלֹא אֶת הַבָּאִים בִּרְשׁוּתָהּ, אֲבָל יוֹרְשָׁיו מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ, וְאֶת יוֹרְשֶׁיהָ, וְאֶת הַבָּאִים בִּרְשׁוּתָהּ. 'נֶדֶר וּשְׁבוּעָה אֵין לִי, וְלֹא לְיוֹרְשַׁי, וְלֹא לַבָּאִים בִּרְשׁוּתִי, עָלַיִךְ, וְעַל יוֹרְשַׁיִךְ, וְעַל הַבָּאִים בִּרְשׁוּתֵיךְ' - אֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁבִּיעָהּ, לֹא הוּא, וְלֹא יוֹרְשָׁיו, וְלֹא הַבָּאִים בִּרְשׁוּתוֹ, לֹא אוֹתָהּ, וְלֹא יוֹרְשֶׁיהָ, וְלֹא הַבָּאִין בִּרְשׁוּתָהּ: ו. הָלְכָה מִקֶּבֶר בַּעְלָהּ לְבֵית אָבִיהָ, אוֹ שֶׁחָזְרָה לְבֵית חָמִיהָ וְלֹא נַעֲשֵׂית אַפּוֹטְרוֹפָּא - אֵין הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם נַעֲשֵׂית אַפּוֹטְרוֹפָּא - הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ עַל הֶעָתִיד לָבוֹא, וְאֵין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ עַל מַה שֶּׁעָבָר: ז. הַפּוֹגֶמֶת כְּתֻבָּתָהּ - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עַד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עַד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה כֵּיצַד? הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ: 'הִתְקַבַּלְתִּ כְּתֻבָּתִיךְ', וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'לֹא הִתְקַבַּלְתִּי אֶלָּא מָנֶה' - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עֵד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה כֵּיצַד? הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ: 'הִתְקַבַּלְתִּ כְּתֻבָּתִיךְ', וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'לֹא הִתְקַבַּלְתִּי', וְעֵד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנֻכָּסִים מְשֻׁעְבָּדִים כֵּיצַד? מָכַר נְכָסָיו לַאֲחֵרִים, וְהִיא נִפְרַעַת מִן הַלָּקוּחוֹת - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנֻכְּסֵי יְתוֹמִים כֵּיצַד? מֵת וְהִנִּיחַ נְכָסָיו לְיתוֹמִים, וְהִיא נִפְרַעַת מִן הַיְתוֹמִים - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. וְשֶׁלֹּא בְּפָנָיו כֵּיצַד? הָלַךְ לוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וְהִיא נִפְרַעַת שֶׁלֹּא בְּפָנָיו - אֵינָהּ נִפְרַעַת אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל זְמַן שֶׁהִיא תּוֹבַעַת כְּתֻבָּתָהּ - הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם אֵינָהּ תּוֹבַעַת כְּתֻבָּתָהּ - אֵין הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: ט. הוֹצִיאָה גֵּט וְאֵין עִמּוֹ כְּתֻבָּה - גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ. כְּתֻבָּה וְאֵין עִמָּהּ גֵּט - הִיא אוֹמֶרֶת: 'אָבַד גִּטִּי', וְהוּא אוֹמֵר: 'אָבַד שׁוֹבָרִי', וְכֵן בַּעַל־חוֹב שֶׁהוֹצִיא שְׁטַר חוֹב וְאֵין עִמּוֹ פְּרוֹזְבּוּל - הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יִפָּרְעוּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִן הַסַּפָּנָה וְאֵילָךְ - אִשָּׁה גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלֹּא בְּגֵט, וּבַעַל־חוֹב גּוֹבֶה שֶׁלֹּא מְשֻׁעְבָּדִין וְשֶׁלֹּא בְּפָנָיו - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה: ח. הַפּוֹגֶמֶת כְּתֻבָּתָהּ כֵּיצַד? הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ: 'הִתְקַבַּלְתִּ כְּתֻבָּתִיךְ', וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'לֹא הִתְקַבַּלְתִּי', וְעֵד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. עֵד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה כֵּיצַד? הָיְתָה כְּתֻבָּתָהּ אֶלֶף זוּז, וְאָמַר לָהּ: 'הִתְקַבַּלְתִּ כְּתֻבָּתִיךְ', וְהִיא אוֹמֶרֶת: 'לֹא הִתְקַבַּלְתִּי', וְעֵד אֶחָד מְעִידָהּ שֶׁהִיא פְּרוּעָה - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנֻכָּסִים מְשֻׁעְבָּדִים כֵּיצַד? מָכַר נְכָסָיו לַאֲחֵרִים, וְהִיא נִפְרַעַת מִן הַלָּקוּחוֹת - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. מְנֻכְּסֵי יְתוֹמִים כֵּיצַד? מֵת וְהִנִּיחַ נְכָסָיו לְיתוֹמִים, וְהִיא נִפְרַעַת מִן הַיְתוֹמִים - לֹא תִפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. וְשֶׁלֹּא בְּפָנָיו כֵּיצַד? הָלַךְ לוֹ לִמְדִינַת הַיָּם, וְהִיא נִפְרַעַת שֶׁלֹּא בְּפָנָיו - אֵינָהּ נִפְרַעַת אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל זְמַן שֶׁהִיא תּוֹבַעַת כְּתֻבָּתָהּ - הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ. וְאִם אֵינָהּ תּוֹבַעַת כְּתֻבָּתָהּ - אֵין הַיּוֹרְשִׁין מַשְׁבִּיעִין אוֹתָהּ: ט. הוֹצִיאָה גֵּט וְאֵין עִמּוֹ כְּתֻבָּה - גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ. כְּתֻבָּה וְאֵין עִמָּהּ גֵּט - הִיא אוֹמֶרֶת: 'אָבַד גִּטִּי', וְהוּא אוֹמֵר: 'אָבַד שׁוֹבָרִי', וְכֵן בַּעַל־חוֹב שֶׁהוֹצִיא שְׁטַר חוֹב וְאֵין עִמּוֹ פְּרוֹזְבּוּל - הֲרֵי אֵלּוּ לֹא יִפָּרְעוּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: מִן הַסַּפָּנָה וְאֵילָךְ - אִשָּׁה גּוֹבָה כְּתֻבָּתָהּ שֶׁלֹּא בְּגֵט, וּבַעַל־חוֹב גּוֹבֶה שֶׁלֹּא

בִּפְרוּזְבּוּל. שְׁנֵי גִּטִּין וּשְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת - גּוֹבָה שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת. שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת וְגֵט אֶחָד, אוֹ כְּתֻבָּה וּשְׁנֵי גִּטִּין, אוֹ כְּתֻבָּה וְגֵט וּמִיתָה - אֵינָהּ גּוֹבָה אֶלָּא כְּתֻבָּה אֶחָת, שֶׁהַמְגָרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְהֶחֱזִירָהּ, עַל מְנָת כְּתֻבָּה הָרִאשׁוֹנָה מַחֲזִירָהּ. קָטָן שֶׁהִשִּׂיאוֹ אָבִיו - כְּתֻבָּתָהּ קַיֶּמֶת, שֶׁעַל מְנָת כֵּן קִיְּמָהּ. גֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר וְאִשְׁתּוֹ עִמּוֹ - כְּתֻבָּתָהּ קַיֶּמֶת, שֶׁעַל מְנָת כֵּן קִיְּמָהּ:

מַסֶּכֶת כְּתֻבּוֹת פֶּרֶק י

א. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לַשְּׁנִיָּה, וְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה קוֹדְמִין לְיוֹרְשֵׁי שְׁנִיָּה. נָשָׂא אֶת הָרִאשׁוֹנָה וָמֵתָה, נָשָׂא שְׁנִיָּה וּמֵת הוּא - שְׁנִיָּה וְיוֹרְשֶׁיהָ קוֹדְמִים לְיוֹרְשֵׁי הָרִאשׁוֹנָה: ב. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵתוּ וְאַחַר־כָּךְ מֵת הוּא וְיִתּוֹמִים מְבַקְּשִׁים כְּתֻבַּת אִמָּן וְאֵין שָׁם אֶלָּא שְׁתֵּי כְּתֻבּוֹת - חוֹלְקִין בְּשָׁוֶה. הָיָה שָׁם מוֹתַר דִּינָר - אֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן, וְאֵלּוּ נוֹטְלִין כְּתֻבַּת אִמָּן. אִם אָמְרוּ יְתוֹמִים: 'אֲנַחְנוּ מַעֲלִין עַל נִכְסֵי אֲבִינוּ יָתֵר דִּינָר', כְּדֵי שֶׁיִּטְּלוּ כְּתֻבַּת אִמָּן - אֵין שׁוֹמְעִין לָהֶן, אֶלָּא שָׁמִין אֶת הַנְּכָסִים בְּבֵית־דִּין: ג. הָיוּ שָׁם נְכָסִים בָּרָאוּי - אֵינָן כְּבַמֻּחְזָק. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֲפִלּוּ יֵשׁ שָׁם נְכָסִים שֶׁאֵין לָהֶם אַחֲרָיוּת - אֵינוֹ כְלוּם, עַד שֶׁיִּהְיוּ שָׁם נְכָסִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶן אַחֲרָיוּת יוֹתֵר עַל שְׁתֵּי הַכְּתֻבּוֹת דִּינָר: ד. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים וָמֵת, כְּתֻבָּתָהּ שֶׁל זוֹ מָנֶה, וְשֶׁל זוֹ מָאתַיִם, וְשֶׁל זוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, וְאֵין שָׁם אֶלָּא מָנֶה - חוֹלְקוֹת בְּשָׁוֶה. הָיוּ שָׁם מָאתַיִם - שֶׁל מָנֶה נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים. שֶׁל מָאתַיִם וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת - שְׁלֹשָׁה שְׁלִשָׁה שֶׁל זָהָב. הָיוּ שָׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שֶׁל מָנֶה - נוֹטֶלֶת חֲמִשִּׁים. וְשֶׁל מָאתַיִם - מָנֶה. וְשֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת - שִׁשָּׁה שֶׁל זָהָב. וְכֵן שִׁלְשָׁה שֶׁהִטִּילוּ לַכִּיס, פִּחֲתוּ אוֹ הוֹתִירוּ - כָּךְ הֵן חוֹלְקִין: ה. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי אַרְבַּע נָשִׁים וָמֵת - הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶמֶת לִשְׁנִיָּה, וּשְׁנִיָּה לִשְׁלִישִׁית, וּשְׁלִישִׁית לִרְבִיעִית. הָרִאשׁוֹנָה נִשְׁבַּעַת לִשְׁנִיָּה, וּשְׁנִיָּה לִשְׁלִישִׁית, וּשְׁלִישִׁית לִרְבִיעִית, וְהָרְבִיעִית נִפְרַעַת שֶׁלֹּא בִּשְׁבוּעָה. בֶּן נַנָּס אוֹמֵר: וְכִי מִפְּנֵי שֶׁהִיא אַחֲרוֹנָה נִשְׁכָּרָה? אַף הִיא לֹא תִּפָּרַע אֶלָּא בִּשְׁבוּעָה. הָיוּ יוֹצְאוֹת כֻּלָּן בְּיוֹם אֶחָד, כָּל הַקּוֹדֶמֶת לַחֲבֶרְתָּהּ, אֲפִלּוּ שָׁעָה אַחַת - זָכְתָה. וְכָךְ הָיוּ כּוֹתְבִין בִּירוּשָׁלַיִם שָׁעוֹת. הָיוּ כֻּלָּן יוֹצְאוֹת בְּשָׁעָה אַחַת, וְאֵין שָׁם אֶלָּא מָנֶה - חוֹלְקוֹת בְּשָׁוֶה: ו. מִי שֶׁהָיָה נָשׂוּי שְׁתֵּי נָשִׁים, וּמָכַר אֶת שָׂדֵהוּ, וְכָתְבָה רִאשׁוֹנָה לַלּוֹקֵחַ: 'דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי עִמָּךְ' - הַשְּׁנִיָּה מוֹצִיאָה מֵהַלּוֹקֵחַ, וְהָרִאשׁוֹנָה מִן הַשְּׁנִיָּה, וְהַלּוֹקֵחַ מִן הָרִאשׁוֹנָה, וְחוֹזְרוֹת חֲלִילָה, עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ פְּשָׁרָה בֵּינֵיהֶם. וְכֵן בַּעַל־חוֹב. וְכֵן אִשָּׁה בַּעֲלַת חוֹב:

דְּלְעֵילָא וּלְאַנְהָרָא תַּמָּן. וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם. דְּהָא לְבָתַר תָּבוּ בִּתְיוּבְתָּא תֵּרַח וְכָל בְּנֵי בֵיתֵיהּ (נ"א וְכָל בְּנֵי מָאתֵיהּ). בְּנֵי בֵיתֵיהּ (נ"א בְּנֵי מָאתֵיהּ) דְּכְתִיב וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְחָרָן. תֶּרַח, דְּכְתִיב וְאַתָּה תָּבֹא אֶל אֲבוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וגו׳.

סִתְרֵי תּוֹרָה

[דף עח ע"ב] וְאַבְרָם בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה. שֶׁבַע וְחָמֵשׁ תְּרֵיסַר אִנּוּן (וּתְרֵין עַלָּאִין עֲלַיְיהוּ אַרְבַּע סִרֵי אִנּוּן). וּכְדֵין אִתְחֲזִיאַת נְשָׁמָתָא בְּהַאי עָלְמָא. דְּאִיהִי אַתְיָא מֵחָמֵשׁ שָׁנִים דְּאִנּוּן ת"ק פַּרְסֵי דְּאִילָנָא דְחַיֵּי. וְשִׁבְעִים שָׁנָה דָּא אִיהוּ הַהוּא אִילָנָא מַמָּשׁ דְּאִיהוּ שְׁבִיעָאָה לְדַרְגִּין וְשִׁבְעִין שָׁנָה אִתְקְרֵי. כְּדֵין נָפְקַת מֵהַהוּא זוּהֲמָא דְּנָחָשׁ וְעָאלַת בְּפוּלְחָנָא קַדִּישָׁא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן (יְמֵי ע׳ שָׁנָה לָא סְפוּרוֹת חַיִּים מֵהַהוּא אַרְבַּע סִרֵי) מֵהַהוּא רוּגְזָא וְתוּקְפָּא דְּהַהוּא (שָׂטָן) נָחָשׁ דַּהֲוָה אַסְטֵי לֵיהּ עַד הַשְׁתָּא לְגוּפָא וְשָׁלְטָא עֲלוֹי. בְּאִילָנָא שָׁלְטָא עָרְלָה תְּלַת שְׁנִין. בְּבַר נָשׁ וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי׳. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר תָּא חֲזֵי דְּהָא לָא כְתִיב וַיֵּצֵא אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי׳. אֶלָּא וַיֵּלֶךְ. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר לֶךְ לְךָ, דְּהָא יְצִיאָה בְּקַדְמֵיתָא עֲבָדוּ דִּכְתִיב וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן, וְהַשְׁתָּא כְּתִיב וַיֵּלֶךְ וְלָא כְתִיב וַיֵּצֵא. כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יי׳, דְּאַבְטַח לֵיהּ בְּכָלְהוֹ הַבְטָחוֹת. וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט, דְּאִתְחַבַּר עִמֵּיהּ בְּגִין לְמֵילַךְ מֵעוֹבָדוֹי, וְעִם כָּל דָּא לָא אוֹלִיף כּוּלֵי הַאי. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר זַכָּאִין אִנּוּן צַדִּיקַיָּיא דְּאוֹלְפֵי אָרְחוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין לְמֵיהַךְ בְּהוֹ וּלְדַחֲלָא מִנֵּיהּ מֵהַהוּא יוֹמָא דְּדִינָא דְּזַמִּין

בַּר נָשׁ לְמֵיהַב דִּינָא תְּלַת סְרֵי שְׁנִין דְּאִקְרוֹן שְׁנֵי
וְחוֹשְׁבָּנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ עָרְלָה, כֵּיוָן דְּאַעֲבְרוּ עַל גּוּפָא
הוּא. פְּתַח וַאֲמַר (שם) בְּיַד אָנוֹן שְׁנִין (וְאִתְעֲבַרַת ד"א
כָּל אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת כָּל וְאִתְעָרַת) נִשְׁמָתָא לְמִפְלַח
אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂהוּ הַאי קְרָא פּוּלְחָנָא קַדִּישָׁא, פְּקִידַת לְגוּפָא
אוֹקְמוּהָ. אֲבָל [דף עט ע"א] תָּא לְרֵעוּתָא טָבָא, לְכָפוֹף לְהַהוּא
חֲזֵי בְּהַהוּא יוֹמָא דְּאַשְׁלִימוּ נָחֵשׁ דְּהָא לָא יָכִיל [דף עט ע"א]
יוֹמוֹי דְּבַר נָשׁ לַאֲפָקָא לְשַׁלְטָאָה כְּמָה דְּהַוִי, דְּכְתִיב
מֵעָלְמָא, הַהוּא יוֹמָא דְּגוּפָא וַיַּקַּח אַבְרָם אֶת שָׂרַי אִשְׁתּוֹ
אִתְבַּר וְנַפְשָׁא בָּעְיָא וגו' (אַבְרָם דָּא י' אֶת שָׂרַי דָּא ה'.
לְאִתְפָּרְשָׁא מִנֵּיהּ, כְּדֵין י' דָּא נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא וְהוּא זָכָר. ה'
אִתְיְהִיב רְשׁוּ לְבַר נָשׁ דָּא נִשְׁמָתָא דְּנוּקְבָא). דָּא גּוּפָא,
לְמֶחֱמֵי מַה דְּלָא הֲוָה לֵיהּ דְּאִיהִי לְגַבֵּי נִשְׁמָתָא כְּנוּקְבָא
רְשׁוּ לְמֶחֱמֵי בְּזִמְנָא דְּגוּפָא לְגַבֵּי דְּכוּרָא. וְאֶת לוֹט בֶּן
שַׁלְטָא וְקָאֵים עַל בּוּרַיֵּיהּ, אָחִיו דָּא (יֵצֶר הָרָע) נָחֵשׁ דְּלָא
וּכְדֵין קָיְימֵי עֲלֵיהּ תְּלַת אַעֲדֵי כָּל כָּךְ מִן גּוּפָא, בְּגִין
שְׁלִיחָן וְחָשְׁבֵי יוֹמוֹי וְחוֹבוֹי דְּבַקּוּתָא דְּגוּפָא לָא אַעֲדִיו כָּל
וְכָל מַה דַּעֲבַד בְּהַאי עָלְמָא, כָּךְ (זִמְנָא הַהוּא) מִנֵּיהּ, אֲבָל
וְהוּא אוֹדֵי עַל כֹּלָּא אִתְעָרוּתָא דְּנִשְׁמָתָא אַלְקֵי לֵיהּ
בְּפוּמֵיהּ, וּלְבָתַר הוּא חָתִים תָּדִיר וְאַתְרֵי בֵּהּ וְאוֹכַח לֵיהּ
עֲלֵיהּ בִּידֵיהּ, הֲדָא הוּא וְכָפִיף לֵיהּ עַל כָּרְחֵיהּ וְלָא
דִּכְתִיב בְּיַד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, יָכִיל לְשַׁלְטָאָה. וְאֶת כָּל
וּבִידֵיהּ כְּלִלוּ חֲתִימִין לְמֵידַן רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ אִלֵּין
לֵיהּ בְּהַהוּא (ד"א בְּהַאי) עוֹבְדִין טָבִין דְּעָבֵד בַּר נָשׁ
עָלְמָא עַל קַדְמָאֵי וְעַל בְּהַאי עָלְמָא בְּאִתְעָרוּתָא
בַּתְרָאֵי עַל חַדְתֵּי וְעַל עַתִּיקֵי דְּנִשְׁמָתָא. וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר

עָשׂוּ בְּחָרָן, הַהוּא נֶפֶשׁ דַּהֲוַת לָא אִתְנְשֵׁי חַד מִנַּיְהוּ, הֲדָא
בְּקַדְמֵיתָא בִּדְבֵקוּתָא בְּחַבְרוּתָא הוּא דִּכְתִיב לְדַעַת כָּל אַנְשֵׁי
דַּהֲוִיא עָרְלָה בַּהֲדֵי גּוּפָא מַעֲשֵׂהוּ. וְכָל אִנּוּן עוֹבָדִין
וְאַתְקִין לָהּ לְבָתַר, דְּהָא לְבָתַר דַּעֲבַד בְּהַאי עָלְמָא בְּגוּפָא
דְּתִלְיסַר שְׁנִין וּלְעֶלָּא דְּנִשְׁמָתָא וְרוּחָא הָכִי נָמֵי יָהִיב
אִתְעָרַת לְאַתְקָנָא לְגוּפָא, חוּשְׁבְּנָא בְּגוּפָא וְרוּחָא עַד
תַּרְוַוייהוּ מְתַקְּנִין לְהַהוּא נֶפֶשׁ לָא יִפּוֹק מֵעָלְמָא. תָּא חֲזֵי
דְּמִשְׁתַּתְּפָא בְּתוֹקְפָא דְּנָחָשׁ כַּמָּה דְּחַיְיבָא אַקְשֵׁי קְדָל
וּתְאוּבְתֵּיהּ בִּישָׁא הַדָּא הוּא בְּהַאי עָלְמָא הָכִי נָמֵי אַפְלוּ
דִּכְתִיב וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּשַׁעְתָּא דְּבָעֵי לְנַפָּקָא מֵהַאי
בְּחָרָן. וְעִם כָּל דָּא נִשְׁמָתָא עָלְמָא אַקְשֵׁי קְדָל. בְּגִין כָּךְ
אַתְקִיפַת בֵּהּ בְּהַהוּא נָחָשׁ זַכָּאָה הוּא בַּר נָשׁ דְּיָלִיף
לְתַבְרָא לֵיהּ בְּתוֹקְפָא בְּהַאי עָלְמָא אָרְחוֹי
בְּשַׁעֲבוּדָא דִּתְשׁוּבָה (נ"א
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין
בְּשַׁעֲבוּדָא דְּאוֹרַיְתָא, וְאַמְשִׁיךְ
לֵיהּ לְגַבֵּי בָּתֵּי כְּנִסְיוֹת וּבָתֵּי (נ"א
מִדְרָשׁוֹת בְּגִין דְּלָא יִתְגַּבַּר עַל
רוּחָא כְּדְבְקַדְמֵיתָא) הֲדָא הוּא
דִּכְתִיב וַיַּעֲבֹר (הכתוב בדף פ' אחר
הגליון שורה ט"ו) [דף עט ע"ב]:

עד כאן סתרי תורה

דְּתַבְרַת לֵיהּ בְּהַהוּא דְּחַיְיבָא בִּישְׁתָּדַל בַּהֲדֵי) צַדִּיקַיָּיא
לְמֵיהַךְ בְּהוֹ. וְחַיְיבָא אַף עַל דְּאִשְׁתַּדַּל בַּהֲדֵי אַקְשֵׁי קְדָל וְלָא בָּעֵי
גַּב דְּאִסְתַּכַּל בְּהַנֵּי לְמֵילַךְ. וּבְגִין כָּךְ אִית לֵיהּ
לְצַדִּיקָא לְמִתְקַף בֵּהּ וְאַף
עַל גַּב דְּחַיְיבָא אַקְשֵׁי קְדָל

הוּא לָא יִשְׁבּוֹק לֵיהּ וְאִית לֵיהּ לְאַתְקָפָא בִּידֵיהּ וְלָא
יִשְׁבּוֹק לֵיהּ דְּאִי יִשְׁבּוֹק לֵיהּ יְהַךְ וְיַחֲרִיב עָלְמָא. תָּא חֲזֵי
מִן אֱלִישָׁע דְּדָחָה לְגֵחֲזִי. וְכֵן בְּאַבְרָהָם כָּל זִמְנָא דַּהֲוָה
לוֹט בַּהֲדֵיהּ לָא אִתְחַבַּר בַּהֲדֵי רְשִׁיעַיָּא, כֵּיוָן דְּאִתְפְּרַשׁ
מִנֵּיהּ מַה כְּתִיב וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֶת כָּל כִּכַּר הַיַּרְדֵּן, וּכְתִיב

וַיֵּאָהֵל עַד סְדוֹם. מַה כְּתִיב בַּתְרֵיהּ וְאַנְשֵׁי סְדוֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיי׳ מְאֹד. אָמַר רַבִּי אַבָּא הַאי דַּאֲמַרְתְּ וַיֵּלֶךְ אַבְרָם וְלָא כְּתִיב וַיֵּצֵא אַבְרָם שַׁפִּיר הוּא. אֲבָל סוֹפָא דִּקְרָא מַה כְּתִיב בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵחָרָן כְּתִיב וְהַהִיא יְצִיאָה מֵאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ הֲוַת בְּקַדְמֵיתָא:

וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שָׂרַי אִשְׁתּוֹ. מַהוּ וַיִּקַּח, אֶלָּא אַמְשִׁיךְ לָהּ בְּמִלֵּי מַעֲלַיְיתָא, בְּגִין דְּלֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְבַר נָשׁ לַאֲפָקָא אִתְּתֵיהּ לְמֵיהַךְ בְּאַרְעָא אָחֳרָא בְּלָא רְעוּתָא דִּילָהּ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר (במדבר כ) קַח אֶת אַהֲרֹן (שם ג) קַח אֶת הַלְוִיִּם. וּבְגִין כָּךְ וַיִּקַּח אַבְרָם מָשִׁיךְ לָהּ בְּמִלִּין וְאוֹדַע לָהּ אָרְחֵיהוֹן דְּאִנּוּן בְּנֵי דָּרָא כַּמָּה בִּישִׁין. וּבְגִין כָּךְ וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שָׂרַי אִשְׁתּוֹ, וְאֶת לוֹט בֶּן אָחִיו. מָה חָמָא אַבְרָהָם לְדַבְקָא עִמֵּיהּ לוֹט, אֶלָּא בְּגִין דְּצָפָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ דְּזַמִּין לְמֵיפַק מִנֵּיהּ דָּוִד. וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן. אִלֵּין גֵּרִים וְגִיּוֹרוֹת דְּאַתְקִינוּ נַפְשַׁיְיהוּ אַבְרָהָם מְגַיֵּיר גּוּבְרִין וְשָׂרָה מְגַיֶּרֶת נָשִׁין וּמַעֲלָה עֲלֵיהוֹן כְּאִלּוּ עֲבָדוּ לְהוֹן. אָמַר רַבִּי אַבָּא אִי הָכִי כַּמָּה בְּנֵי נָשָׁא הֲווֹ, אִי תֵּימָא דְּכֻלְּהוּ אֲזָלוּ עִמֵּיהּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֵין. וּבְגִין כֻּלְּהוּ (ד״א וּבְגִין כָּךְ כֻּלְּהוּ) בְּנֵי נָשָׁא דַּהֲווֹ אָזְלִין עִמֵּיהּ כֻּלְּהוּ אִקְרוֹן [דף עט ע״ב] עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. וַהֲוָה מַעֲבַר בְּאַרְעָא וְלָא הֲוָה דָּחִיל דִּכְתִיב וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ. אָמַר לָהּ רַבִּי אַבָּא אִי הֲוָה כְּתִיב וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן הֲוָה אָמִינָא הָכִי, אֶלָּא וְאֶת הַנֶּפֶשׁ כְּתִיב, אֶת לְאַסְגָּאָה זְכוּתָא דְּכֻלְּהוּ נַפְשָׁאן דַּהֲווֹ אָזְלֵי עִמֵּיהּ, דְּכָל מָאן דְּמַזְכֵּה לְאָחֳרָא הַהוּא זְכוּתָא תַּלְיָא בֵּיהּ וְלָא אַעֲדֵי מִנֵּיהּ, מִנָּלַן דִּכְתִיב

וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן וְכוּתָא דְּאִנּוּן נַפְשָׁן הַוָּה
אָזֵיל עִמֵּיהּ דְּאַבְרָהָם. לֶךְ לְךָ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן מַאי
טַעְמָא דְּגָלוּיָא קַדְמָאָה דְּאִתְגְּלֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִלָּיהּ
דְּאַבְרָהָם פְּתַח בִּלְּךָ לְךָ, דְּהָא עַד הָכָא לָא מַלֵּיל עִמֵּיהּ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַאי טַעְמָא פְּתַח לֵךְ לְךָ. אֶלָּא הָא
קָאָמְרוּ דְּרָמַז בְּחוּשְׁבְּנֵיהּ מְאָה דְּהָא לְמֵאָה שָׁנִין אִתְיְלִיד
לֵיהּ בַּר. אֲבָל תָּא חֲזֵי כָּל מַה דְּעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּאַרְעָא כֻּלָּא רָזָא דְּחָכְמְתָא אִיהוּ, בְּגִין דְּאַבְרָהָם
לָא הַוָּה דָּבִיק בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדֵין כְּדְקָא חָזֵי,
אֲמַר לֵיהּ לֵךְ לְךָ, וְדָא רֶמֶז לְהַהוּא אֲתַר דְּבָעֵי לְאִתְקָרְבָא
בַּהֲדֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִיהוּ דַּרְגָּא קַדְמָאָה לְאַעְלָא
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין כָּךְ לֵךְ לְךָ, וְהַאי דַּרְגָּא לָא
יָכִיל אַבְרָהָם לְאִתְאַחֲדָא בֵּיהּ עַד דְּיֵיעוֹל לְאַרְעָא דְּתַמָּן
יְקַבֵּל לֵיהּ לְהַהוּא דַּרְגָּא, כְּגוֹנָא דָּא כְּתִיב (שמואל ב ב)
וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיי׳ לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה בְּאַחַת מֵעָרֵי יְהוּדָה
וַיֹּאמֶר יי׳ עֲלֵה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנָה אֶעֱלֶה וַיֹּאמֶר חֶבְרוֹנָה.
וְכִי כֵּיוָן דְּמִית שָׁאוּל וּמַלְכוּתָא אִתְחֲזֵי לְדָוִד אַמַּאי לָא
קַבֵּיל מַלְכוּתָא מִיָּד עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא כֻּלָּא רָזָא
דְּחָכְמְתָא אִיהוּ, בְּגִין דְּדָוִד לֵית לֵיהּ לְקַבְּלָא מַלְכוּתָא
אֶלָּא עַד דְּיִתְחַבַּר בַּאֲבָהָן דְּאִנּוּן בְּחֶבְרוֹן וּכְדֵין בְּהוֹ יְקַבֵּל
מַלְכוּתָא. וְעַל דָּא אִתְעַכַּב תַּמָּן שְׁבַע שְׁנִין בְּגִין דְּיִקַּבֵּל
מַלְכוּתָא כְּדְקָא יָאוֹת וְכֻלָּא בְּרָזָא דְּחָכְמְתָא וּבְגִין דְּיִתַּקַּן
מַלְכוּתֵיהּ. כְּגוֹנָא דָּא אַבְרָהָם לָא עָאל בְּקִיּוּמָא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עַד דְּעָאל לְאַרְעָא. חֲמִי מַה כְּתִיב וַיַּעֲבֹר
אַבְרָם בָּאָרֶץ. וַיַּעֲבֹר וַיֵּלֶךְ מִבָּעֵי לֵיהּ, אֶלָּא הָכָא הוּא
רֶמֶז שְׁמָא קַדִּישָׁא דְּאִתְחַתִּים בֵּיהּ עָלְמָא בְּע״ב אַתְוָון

גְּלִיפָן דִּכְלָהוֹ בִּשְׁמָא דָּא. כְּתִיב הָכָא וַיִּעֲבֹר וּכְתִיב הָתָם (שמות לד) וַיַּעֲבֹר יי׳ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

בְּסִפְרָא דְּרַבִּי יֵיסָא סָבָא כְּתִיב הָכָא וַיַּעֲבֹר סִתְרֵי תּוֹרָה

אַבְרָם בָּאָרֶץ וּכְתִיב הָתָם (שם לג) אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוּבִי. **קוּדְשָׁא** בְּרִיךְ הוּא רָמִיז וְהוּא רֶמֶז לִקְדוּשָׁה דְּאַרְעָא חָכְמְתָא עִלָּאָה דְּאָתֵי מֵאַתַר עִלָּאָה כְּדְקָא בְּאַבְרָהָם וּבְיִצְחָק, אַבְרָהָם דָּא חֶזְוֵי. עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא וְאֵיהִי (ס״א אֵלוֹן מוֹרֶה. מִסְטְרָא דָּא (ד״א אַב וְרָם), נְשָׁמָה דָּא הִיא ל״ג דִּלְתַתָּא). לְסִטְרָא דָּא שָׁרָה. לוֹט דָּא הוּא נָחֹ״ש וּבַת כְּדְקָא חֶזְוֵי. וְהַכְּנַעֲנִי אָז זוּגֵיהּ דְּהַהוּא סמאל. רו״ח בָּאָרֶץ. הָא אִתְּמַר דְּעַד כְּדֵין קַדִּישָׁא דָּא יִצְחָק. נֶפֶ״ש שַׁלְטָא חִוְיָא בִּישָׁא קַדִּישָׁא דָּא רִבְקָה. יֵצֶ״ר הָרָע דְּאִתְלַטְיָא וְאַיְיתֵי לְוָוטִין עַל דָּא רוּחַ הַבְּהֵמָה, וְעַל דָּא עָלְמָא דִּכְתִיב (בראשית ט) אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו וּכְתִיב (שם נ) אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וגו׳. וְתַמָּן אִתְקְרִיב אַבְרָהָם לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב וַיֵּרָא יי׳ אֶל אַבְרָם הָכָא אִתְגְּלֵי לֵיהּ מַה דְּלָא הָוָה יָדַע הַהוּא חֵילָא עַמִּיקָא דְּשַׁלְטָא עַל אַרְעָא. וּבְגִין כָּךְ וַיֵּרָא מַה [דף פ ע״א] אֲבָרָם בָּאָרֶץ וּכְתִיב הָתָם (שם לג) אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוּבִי. וְהוּא רֶמֶז לִקְדוּשָׁה דְּאַרְעָא חָכְמְתָא עִלָּאָה דְּאָתֵי מֵאַתַר עִלָּאָה כְּדְקָא בְּאַבְרָהָם וּבְיִצְחָק, אַבְרָהָם דָּא חֶזְוֵי. עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא וְאֵיהִי (ס״א אֵלוֹן מוֹרֶה. מִסְטְרָא דָּא (ד״א אַב וְרָם), נְשָׁמָה דָּא הִיא ל״ג דִּלְתַתָּא). לְסִטְרָא דָּא שָׁרָה. לוֹט דָּא הוּא נָחֹ״ש וּבַת כְּדְקָא חֶזְוֵי. וְהַכְּנַעֲנִי אָז זוּגֵיהּ דְּהַהוּא סמאל. רו״ח בָּאָרֶץ. הָא אִתְּמַר דְּעַד כְּדֵין קַדִּישָׁא דָּא יִצְחָק. נֶפֶ״ש שַׁלְטָא חִוְיָא בִּישָׁא קַדִּישָׁא דָּא רִבְקָה. יֵצֶ״ר הָרָע דְּאִתְלַטְיָא וְאַיְיתֵי לְוָוטִין עַל דָּא רוּחַ הַבְּהֵמָה, וְעַל דָּא עָלְמָא דִּכְתִיב (בראשית ט) אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו וּכְתִיב (שם נ) אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וגו׳. וְתַמָּן אִתְקְרִיב אַבְרָהָם לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב וַיֵּרָא יי׳ אֶל אַבְרָם הָכָא אִתְגְּלֵי לֵיהּ מַה דְּלָא הָוָה יָדַע הַהוּא חֵילָא עַמִּיקָא דְּשַׁלְטָא עַל אַרְעָא. וּבְגִין כָּךְ וַיֵּרָא מַה

אַבְרָם בָּאָרֶץ וּכְתִיב הָתָם (שם לג) אֲנִי אַעֲבִיר כָּל טוּבִי. **קוּדְשָׁא** בְּרִיךְ הוּא רָמִיז וְהוּא רֶמֶז לִקְדוּשָׁה דְּאַרְעָא חָכְמְתָא עִלָּאָה דְּאָתֵי מֵאַתַר עִלָּאָה כְּדְקָא בְּאַבְרָהָם וּבְיִצְחָק, אַבְרָהָם דָּא חֶזְוֵי. עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא וְאֵיהִי (ס״א אֵלוֹן מוֹרֶה. מִסְטְרָא דָּא (ד״א אַב וְרָם), נְשָׁמָה דָּא הִיא ל״ג דִּלְתַתָּא). לְסִטְרָא דָּא שָׁרָה. לוֹט דָּא הוּא נָחֹ״ש וּבַת כְּדְקָא חֶזְוֵי. וְהַכְּנַעֲנִי אָז זוּגֵיהּ דְּהַהוּא סמאל. רו״ח בָּאָרֶץ. הָא אִתְּמַר דְּעַד כְּדֵין קַדִּישָׁא דָּא יִצְחָק. נֶפֶ״ש שַׁלְטָא חִוְיָא בִּישָׁא קַדִּישָׁא דָּא רִבְקָה. יֵצֶ״ר הָרָע דְּאִתְלַטְיָא וְאַיְיתֵי לְוָוטִין עַל דָּא רוּחַ הַבְּהֵמָה, וְעַל דָּא עָלְמָא דִּכְתִיב (בראשית ט) אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו וּכְתִיב (שם נ) אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וגו׳. וְתַמָּן אִתְקְרִיב אַבְרָהָם לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב וַיֵּרָא יי׳ אֶל אַבְרָם הָכָא אִתְגְּלֵי לֵיהּ מַה דְּלָא הָוָה יָדַע הַהוּא חֵילָא עַמִּיקָא דְּשַׁלְטָא עַל אַרְעָא. וּבְגִין כָּךְ וַיֵּרָא מַה (מכאן עד ויעבור הוא גליון)

חָכְמְתָא עִלָּאָה בְּאַבְרָהָם וּבְיִצְחָק, אַבְרָהָם דָּא חֶזְוֵי. עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא וְאֵיהִי (ס״א אֵלוֹן מוֹרֶה. מִסְטְרָא דָּא (ד״א אַב וְרָם), נְשָׁמָה דָּא הִיא ל״ג דִּלְתַתָּא). לְסִטְרָא דָּא שָׁרָה. לוֹט דָּא הוּא נָחֹ״ש וּבַת כְּדְקָא חֶזְוֵי. וְהַכְּנַעֲנִי אָז זוּגֵיהּ דְּהַהוּא סמאל. רו״ח בָּאָרֶץ. הָא אִתְּמַר דְּעַד כְּדֵין קַדִּישָׁא דָּא יִצְחָק. נֶפֶ״ש שַׁלְטָא חִוְיָא בִּישָׁא קַדִּישָׁא דָּא רִבְקָה. יֵצֶ״ר הָרָע דְּאִתְלַטְיָא וְאַיְיתֵי לְוָוטִין עַל דָּא רוּחַ הַבְּהֵמָה, וְעַל דָּא עָלְמָא דִּכְתִיב (בראשית ט) אָרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו וּכְתִיב (שם נ) אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וגו׳. וְתַמָּן אִתְקְרִיב אַבְרָהָם לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב וַיֵּרָא יי׳ אֶל אַבְרָם הָכָא אִתְגְּלֵי לֵיהּ מַה דְּלָא הָוָה יָדַע הַהוּא חֵילָא עַמִּיקָא דְּשַׁלְטָא עַל אַרְעָא. וּבְגִין כָּךְ וַיֵּרָא מַה (איוב כח) וַיֹּאמֶר לָאָדָם הֵן יִרְאַת יי׳ הִיא חָכְמָה וגו׳. נִשְׁמָ״תָא אִתְעֲרִי

בְּתְשׁוּבָ"ה דְּאִתְקְרֵי בִּינָה וְאִקְרֵי שָׂרָ"ה. וְרוּ"חַ הוּא הַקּוֹ"ל וְאִתְקְרֵי דַּעַת וְאִתְעָרֵי לְאִינִישׁ דְּי סָלֵיק קָלֵיהּ בְּאוֹרַיְתָא, וְאִתְקְרֵי תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב, וְנֶפֶשׁ הַשִּׂכְלִית אִתְעָר מִנֵּיהּ עוֹבָדִין טָבִין, [דף פ ע"א] וּבְדוּגְמָא דָּא בָּרָא גּוּפָא מֵאַרְבַּע יְסוֹדוֹת אֵשׁ וְרוּחַ וְעָפָר וּמַיִם כְּגַוְנָא דְּהוּא נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ. מַיִם דָּא דִּבּוּר וְדָא הוּא מַיִם מְתִיקִי דְּקְדוּשָׁה, וְאִית מַיִם הַמְאָרְרִים דְּאִנּוּן יֵצֶר הָרָע. אִית אֵשָׁא קַדִּישָׁא נוּקְבָא וְאִית אֵשָׁא נוּכְרָאָה אֵשׁ זָרָה, וְעַל דָּא כְּתִיב וְאַל יָבֹא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ דְּאִיהִי נוּקְבָתָא מִן יֵצֶר הָרָע. רוּחַ קַדִּישָׁא אִיהוּ דִּבּוּר. אִית רוּחַ מְסָאֲבָא דָּא יֵצֶר הָרָע שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה יד) כִּי מִשְׁרָשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע. אִית עָפָר קַדִּישָׁא וְאִית עָפָר מְסָאֲבָא. וְעַל דָּא נִשְׁמָתָא דְּאִיהִי תְּשׁוּבָ"ה אַתְקִיפַת בַּהּ בְּהַהוּא נָחָשׁ לְתַבְּרָא לֵיהּ בְּשִׁעְבּוּדָא דְּתְשׁוּבָה וְאַמְשִׁיךְ דַּהֲוָה מִתְכַּסֵּי מִנֵּיהּ, וּכְדֵין וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיי׳ הַנִּרְאֶה אֵלָיו, כֵּיוָן דַּאֲמַר לַיי׳ מַהוּ הַנִּרְאֶה אֵלָיו. אֶלָּא הָכָא אִתְגְּלֵי לֵיהּ הַהוּא דַּרְגָּא דְּשַׁלְטָא עַל אַרְעָא וְעָאל בַּהּ וְאִתְקַיֵּים בַּהּ:

וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה. מִתַּמָּן יָדַע הַר יי׳. וְכָלְהוּ דַּרְגִּין דִּנְטִיעִין בְּהַאי אֲתַר. וַיֵּט אָהֳלָה בְּהֶ"א כְּתִיב. פְּרִישׁ פְּרִישׁוּ וְקַבֵּיל מַלְכוּ שְׁמַיָּא בְּכָלְהוּ דַּרְגִּין דַּאֲחִידָן בַּהּ. וּכְדֵין יָדַע דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. וּכְדֵין בָּנָה מִזְבֵּחַ. וּתְרִין מַדְבְּחָן הֲווֹ, בְּגִין דְּהָכָא אִתְגְּלֵי לֵיהּ דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא וְיָדַע חָכְמָה עִלָּאָה מַה דְּלָא יָדְעָה הָוָה יָדַע מִקַּדְמַת דְּנָא. וּבָנָה תְּרִין מַדְבְּחָן חַד לְדַרְגָּא דְּאִתְגַּלְיָא וְחַד לְדַרְגָּא דְּאִתְכַּסְיָא. תָּא חֲזֵי דְּהָכֵי הָוָה בְּקַדְמֵיתָא כְּתִיב וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיי׳ הַנִּרְאֶה

אֵלִיו וגו'. וּלְבָתַר כְּתִיב וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיי' סְתָם וְלָא כְּתִיב הַנִּרְאֶה אֵלָיו. וְכֹלָּא רָזָא דְחָכְמְתָא אִיהוּ. וּכְדֵין אִתְעַטַּר אַבְרָהָם מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ הַדָּא הוּא דִכְתִיב וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה. דָּא דָרוֹם דְּהוּא חוּלָקֵיהּ דְּאַבְרָהָם. הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ דַּרְגָּא בָּתַר דַּרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדָרוֹם וְתַמָּן אִתְקַשַּׁר כְּדְקָא יָאוֹת וְסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ דְּדָרוֹם, כְּיָון דְּאִתְעַטַּר אַבְרָהָם בְּדַרְגּוֹי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא וְעָאל (בְּאַרְעָא) בְּדַרְגָּא קַדִּישָׁא, כְּדֵין מַה כְּתִיב וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ. דְּלָא הֲווֹ יָדְעֵי יְדִיעָה לְקָרְבָא לְגַבֵּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ, דְּעַד כְּעָן לָא הֲוָה חֵילָא דְּעַל אַרְעָא יְהֵיב תּוּקְפָּא וּמְזוֹנָא עַל אַרְעָא, בְּגִין דְּעַד לָא אִתְקַדְּשַׁת (נ"א אִתְתַּקְנַת) וְלָא לֵיהּ לְבָתֵּי כְּנִסְיוֹת וּלְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת, וְאִנּוּן אַרְבַּע יְסוֹדֵי כְּתִיב הַנִּרְאֶה אֵלָיו. וְכֹלָּא רָזָא דְחָכְמְתָא אִיהוּ. וּכְדֵין אִתְעַטַּר אַבְרָהָם מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ הַדָּא הוּא דִכְתִיב וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה. דָּא דָרוֹם דְּהוּא חוּלָקֵיהּ דְּאַבְרָהָם. הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ דַּרְגָּא בָּתַר דַּרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדָרוֹם וְתַמָּן אִתְקַשַּׁר כְּדְקָא יָאוֹת וְסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ דְּדָרוֹם, כְּיָון דְּאִתְעַטַּר אַבְרָהָם בְּדַרְגּוֹי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא וְעָאל (בְּאַרְעָא) בְּדַרְגָּא קַדִּישָׁא, כְּדֵין מַה כְּתִיב וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ. דְּלָא הֲווֹ יָדְעֵי יְדִיעָה לְקָרְבָא לְגַבֵּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

זסשר"ץ. (עַד כָּאן גְּלִיוֹן):

וַיַּעְבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם. דָּא בֵּי כְּנִישְׁתָּא אֲתַר דְּדִיוּרָא דִשְׁכִינְתָּא תַּמָּן כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (בראשית מח) וַאֲנִ"י נָתַתִּי לְךָ שְׁ'כֶ'ם' אֶחָד, דָּא שְׁכִינְתָּא דְאִתְחֲזֵי לֵיהּ הוֹאִיל וְאִתְקְרֵי צַדִּיק, דְּהָא צֶדֶק לָאו דְּיוּרָה כְּיָון דְּאִתְעַטַּר אַבְרָהָם בְּדַרְגּוֹי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא וְעָאל (בְּאַרְעָא) בְּדַרְגָּא קַדִּישָׁא, כְּדֵין מַה כְּתִיב וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ. דְּלָא הֲווֹ יָדְעֵי יְדִיעָה לְקָרְבָא לְגַבֵּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ, דְּעַד כְּעָן לָא הֲוָה חֵילָא דְּעַל אַרְעָא יְהֵיב תּוּקְפָּא וּמְזוֹנָא עַל אַרְעָא, בְּגִין דְּעַד לָא אִתְקַדְּשַׁת (נ"א אִתְתַּקְנַת) וְלָא לֵיהּ לְבָתֵּי כְּנִסְיוֹת וּלְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת, וְאִנּוּן אַרְבַּע יְסוֹדֵי כְּתִיב הַנִּרְאֶה אֵלָיו. וְכֹלָּא רָזָא דְחָכְמְתָא אִיהוּ. וּכְדֵין אִתְעַטַּר אַבְרָהָם מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ הַדָּא הוּא דִכְתִיב וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה. דָּא דָרוֹם דְּהוּא חוּלָקֵיהּ דְּאַבְרָהָם. הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ דַּרְגָּא בָּתַר דַּרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדָרוֹם וְתַמָּן אִתְקַשַּׁר כְּדְקָא יָאוֹת וְסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ דְּדָרוֹם, כְּיָון דְּאִתְעַטַּר אַבְרָהָם בְּדַרְגּוֹי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא וְעָאל (בְּאַרְעָא) בְּדַרְגָּא קַדִּישָׁא, כְּדֵין מַה כְּתִיב וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ. דְּלָא הֲווֹ יָדְעֵי יְדִיעָה לְקָרְבָא לְגַבֵּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ, דְּעַד כְּעָן לָא הֲוָה חֵילָא דְּעַל אַרְעָא יְהֵיב תּוּקְפָּא וּמְזוֹנָא עַל אַרְעָא, בְּגִין דְּעַד לָא אִתְקַדְּשַׁת (נ"א אִתְתַּקְנַת) וְלָא לֵיהּ לְבָתֵּי כְּנִסְיוֹת וּלְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת, וְאִנּוּן אַרְבַּע יְסוֹדֵי כְּתִיב הַנִּרְאֶה אֵלָיו. וְכֹלָּא רָזָא דְחָכְמְתָא אִיהוּ. וּכְדֵין אִתְעַטַּר אַבְרָהָם מִדַּרְגָּא לְדַרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ הַדָּא הוּא דִכְתִיב וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה. דָּא דָרוֹם דְּהוּא חוּלָקֵיהּ דְּאַבְרָהָם. הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ דַּרְגָּא בָּתַר דַּרְגָּא עַד דְּסָלִיק לְדָרוֹם וְתַמָּן אִתְקַשַּׁר כְּדְקָא יָאוֹת וְסָלִיק לְדַרְגֵּיהּ דְּדָרוֹם, כְּיָון דְּאִתְעַטַּר אַבְרָהָם בְּדַרְגּוֹי בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא וְעָאל (בְּאַרְעָא) בְּדַרְגָּא קַדִּישָׁא, כְּדֵין מַה כְּתִיב וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ. דְּלָא הֲווֹ יָדְעֵי יְדִיעָה לְקָרְבָא לְגַבֵּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

כָּךְ, בְּגִין דְּבִקּוּתָא דִּגּוּפָא כְּדֵין קָיְימָא בִּקְיוּמָא. כֵּיוָן דְּחָמָא אַבְרָהָם דְּהָא הַהוּא חֵילָא כְּנַעֲנִי, דְּאַסְחַר גּוּפָא לְדֵינִין דְּמִמַּנָּא עַל אַרְעָא לָא יָהֵיב בִּישִׁין. וְנִשְׁמָתָא קָיְימָא בְּהַאי תּוּקְפָּא וְחֵילָא קַדִּישָׁא עָלְמָא כְּדְקָא יָאוֹת בְּגִין לְמִזְכֵּי כְּדְקָחֲזֵי, כְּדֵין וַיֵּרֶד אַבְרָם בָּהּ, לְבָתַר כַּד נָפְקַת מֵהַאי מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם. מִנָּא עָלְמָא אִי זָכָאת סָלְקָא לְאַתְרָהּ יָדַע אַבְרָהָם, דִּכְתִיב לְזַרְעֲךָ דְּנָפְקַת מִתַּמָּן דִּכְתִיב אֶל נָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת. כְּדֵין מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם יָדַע אַבְרָהָם דְּהָא אַרְעָא לָא בָּרְאשׁוֹנָה וּכְתִיב אֶל הַמָּקוֹם אִתְתַּקְנָא בְּתִקוּנָא קַדִּישָׁא אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אָהֳלָה בַּתְּחִלָּה. אָלָא בְּדַרְגִּין (יְדִיעָן) קַדִּישִׁין אָהֳלָה בְּה"א. וְהַשְׁתָּא אִיהִי דִּיפְקוּן מִנֵּיהּ, וּכְדֵין יָדַע קָיְימָא בֵּין לְסָלְקָא לְעֵלָּא וּבֵין אַבְרָהָם רָזָא דְּחָכְמְתָא לְנָחֲתָא לְתַתָּא. דִּכְתִיב בֵּין בֵּית דְּאַרְעָא לָא תִתַּקַּן בְּקִדּוּשָׁה אֵל וּבֵין הָעַי. אִי זָכָאת סָלְקָא אֶל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ, אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלָּא כְּדְאַמְרָן:

שָׁם וגו'. מָאן עָשָׂה וּמָאן מִזְבֵּחַ. אֶלָּא אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ עָבַד תַּמָּן הַאי מִזְבֵּחַ וְאַתְקִין לָהּ עַל תְּרֵיסַר אַבְנִין לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְּבַר יי' אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַדַּאי. וּמִזְבֵּחַ דָּא עָשָׂה שָׁם בָּרְאשׁוֹנָה כַּד אִתְבְּרֵי עָלְמָא עִלָּאָה טְמִירָא לְכָל עָלְמִין, וּמִיכָאֵ"ל כַּהֲנָא רַבָּא קָאִים וּמַקְרִיב עֲלָהּ קָרְבָּנִין דִּנְשָׁמָתִין, כֵּיוָן [דף פ ע"ב] דִּנְשָׁמָתָא סָלְקָא תַּמָּן מַה כְּתִיב וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יי', נְשָׁמָתָא קָארֵי תַּמָּן וְאִצְטְרִיךְ בִּצְרוֹרָא דְּחַיֵּי, וְכָל דָּא, אִי זַכָּאָה בְּהַאי עָלְמָא לְאַתְקָנָא גּוּפָא כְּדְקָא יָאוֹת וּלְאַכְפְיָא (וּלְאַסְפְיָא) תּוּקְפָּא דְּהַהוּא לָטַיָּא, עַד דְּאִתְפְּרְשָׁא מִנֵּיהּ מַה כְּתִיב, וַיְהִי

וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט. רִיב בֵּין רוֹעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רוֹעֵי מִקְנֵה לוֹט (דא יצר הרע), נִשְׁמְתָא אֲהַדְּרָא לְגַבֵּי יֵצֶר הָרָע וַאֲמַר לֵיהּ, הִבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא בְּהַאי אַל נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי עָלְמָא, אִנּוּן סִיעָן וּמַנְהִיגִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רוֹעַי וּבֵין דְּנִשְׁמָתָא, וְאִנּוּן סִיעָן וּמַנְהִיגִין רוֹעֶיךָ, סִטְרִין דִּילִי וְסִטְרִין דִּיצֶר הָרָע, אִנּוּן בְּקִטְרוּגָא דִּילָךְ. כִּי אֲנָשִׁים אַחִים מְקַטְרְגִין אִלֵּין בְּאִלֵּין, וְכָל אֲנַחְנוּ, יֵצֶר טוֹב וְיֵצֶר הָרָע שָׁוְיִפִין דְּגוּפָא בְּצַעֲרָא בֵּינַיְהוּ קְרִיבִין דָּא בְּדָא, דָּא לִימִינָא בֵּין נִשְׁמָתָא וְהַהוּא נָחָשׁ דְּקָא וְדָא לִשְׂמָאלָא. הֲלֹא כָל מַגִּיחִין קְרָבָא בְּכָל יוֹמָא. מַה הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֵד נָא כְּתִיב.

מֵעָלַי. סַגִּיאִין חַיְיבַיָּא אִנּוּן בְּעָלְמָא, זִיל וְשׁוּט אֲבַתְרַיְיהוּ וְאִתְפְּרַשׁ מֵעִמִּי. אִם הַשְּׂמֹאל וְאֵימִינָה וגו'. וְאוֹכַח לֵיהּ וְאָעִיק לֵיהּ בְּכַמָּה קְרָבִין דְּעָבִיד בַּהֲדֵיהּ בְּכָל יוֹמָא, עַד דִּכְתִיב וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו. כְּיוָן דְּמִתְפָּרְשִׁין דָּא מִן דָּא מַה כְּתִיב, אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. אִתְיְשַׁבַת נִשְׁמָתָא בְּאִנּוּן צַדִּיקַיָּא בִּישׁוּבָא טַב בִּשְׁלָם. וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר, הַהוּא לָטַיָּא מְקַטְרְגָא אָזֵיל לְקַטְרְגָא וּלְאִתְחַבְּרָא בַּאֲתַר דְּחַיְיבַיָּא תַּמָּן דִּכְתִיב וַיֶּאֱהַל עַד סְדוֹם. מַה כְּתִיב בַּתְרֵיהּ וַאֲנָשֵׁי סְדוֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיי' מְאֹד. תַּמָּן שַׁרְיָא וְשָׁוֵי דִּיוּרֵיהּ בֵּינַיְיהוּ לְאִתְחַבְּרָא בְּהוּ לְאַסְטָאָה לוֹן וּלְאוֹבָדָא לוֹן. (וְאַבְרָהָם בְּעוֹבָדִין טָבִין בְּתִשׁוּבָה בְּאוֹרַיְיתָא) (חסר) בְּעוֹבָדִין בִּישִׁין. כְּיוָן דְּאִשְׁתְּאַרַת נִשְׁמָתָא בְּלָא מְקַטְרְגָא וְאִתְדְּכֵי גּוּפָא מֵהַהוּא זוּהֲמָא, מִיָּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַשְׁרֵי דִּיוּרֵיהּ בַּהֲדֵיהּ וְיָרִית אַחְסַנְתָּא עִלָּאָה וְתַתָּאָה, וְאִית לֵיהּ נַיְיחָא בֵּין צַדִּיקַיָּא,

וְהַהוּא לָטַיָא בֵּין אִנּוּן רַשִׁיעַיָּיא חָטָאן בַּהֲדֵיהּ, עַד דְּלָא
חֲוָה פּוּרְקָנָא לְחוֹבַיְיהוּ. מַה כְּתִיב וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה
אָחִיו. וַיִּשְׁמַע אַבְרָם דָּא נִשְׁמְתָא דְּאִשְׁתְּאַרַת בְּדַכְיוּ בְּגוּפָא.
כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו, דָּא יֵצֶר הָרָע דְּנִשְׁבָּה בֵּין אִנּוּן חַיָּיבַיָּא
בְּחוֹבִין סַגִּיאִין. וַיָּרֶק אֶת חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵּיתוֹ, אִלֵּין אִנּוּן
צַדִּיקַיָּיא דְּלָעָאן בְּאוֹרַיְיתָא דְּאִנּוּן שַׁיְיפִין דְּגוּפָא זְרִיזִין
לְמֵיהַךְ בַּהֲדֵיהּ י"ח וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת, אִלֵּין רמ"ח שַׁיְיפִין
דְּגוּפָא, וְשִׁבְעִין, דְּרָזָא דְּנִשְׁמְתָא דְּנָפְקָא מִתַּמָּן). בְּכֹלָּא
אִזְדָּרִז לְמֵהַךְ תַּמָּן לְגַבֵּי אִנּוּן חַיָּיבַיָּא לַאֲתָבָא לוֹן (מחובוי)
מֵחוֹבַיְיהוֹן. מַה כְּתִיב וַיִּרְדֹּף עַד דָּן. דָּדִיף אֲבַתְרַיְיהוּ וְאוֹדַע
לוֹן דִּינָא דְּהַהוּא עָלְמָא וְעוֹנְשָׁא דְּגֵיהִנֹּם, וְלָא יָהִיב דְּמִיכוּ
לְעֵינֵיהּ בִּימָמָא וּבְלֵילְיָא עַד דְּאוֹכַח לוֹן לְאִנּוּן חַיָּיבִין
וְאָתִיב לוֹן בְּתִיּוּבְתָּא לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַה כְּתִיב
וַיָּשֶׁב אֶת כָּל הָרְכוּשׁ, אָתִיב לוֹן בְּתִיּוּבְתָּא שְׁלִימָא כְּדְקָא
יָאוֹת, וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וגו'. אַפְלוּ לְהַהוּא יֵצֶר הָרָע
אַתְקִיף בַּהֲדֵיהּ עַד דְּאַכְפְּיֵיהּ בְּעַל כָּרְחֵיהּ (ולא) וְאַמְתִּיק
לֵיהּ כְּדְקָא חָזֵי. וְכוּלָּא אָתִיב בְּתִיּוּבְתָּא שְׁלִימָתָא כְּדְקָא
יָאוֹת, בְּגִין דְּלָא אִשְׁתְּכַח יְמָמָא וְלֵילְיָא עַד דְּאוֹכַח לוֹן
וְרָדַף לוֹן עַל הַהוּא חוֹבָא דְּחָאבוּ עַד דְּתָאבוּ בְּתִיּוּבְתָּא
שְׁלִימָתָא כְּדְקָחָזֵי. אַהֲדָרְנָא לְמִילֵי קַדְמָאֵי דְּפָרְשָׁתָא. כְּתִיב
(שיר ג) מְצָאוּנִי הַשּׁוֹמְרִים הַסּוֹבְבִים בָּעִיר וגו'. (תְּנַן
כְּדוּגְמַת דְּרָמִיז בְּאַבְרָהָם וְיִצְחָק וְשָׂרָה וְרִבְקָה ידו"ד,
כְּדוּגְמָא דָּא רָמִיז בְּהַאי קְרָא (רות א) וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ
וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים.
אֱלִימֶלֶ"ךְ דָּא נִשְׁמְתָא לְנִשְׁמְתָא. נָעֳמ"י דָּא נְשָׁמָה, וַאֲמַאי
אִתְקְרֵי נָעֳמִי, מִשּׁוּם (תהלים צ) וִיהִי נֹעַם יי' אֱלֹהֵינוּ. מַחְלוֹן

דָּא רוּחָא קַדִּישָׁא, וְלָמָּה אִתְקְרֵי מַחְלוֹן דְּמָחַל לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רו"ת דָּא נֶפֶשׁ קַדִּישָׁא, וְלָמָּה אִתְקְרֵי רו"ת עַל שֵׁם תו"ר. כְּלִיו"ן דָּא רוּחָ"א דְּבְעִיר"א, וְעַל דָּא אֲמַר שְׁלֹמֹה עָלָיו הַשָּׁלוֹם (קהלת ג) רוּחַ הַבְּהֵמָה דָּא יֵצֶ"ר הָרָ"ע. עָרְפָּ"ה דָּא נַפְשָׁא דְּשִׁמְאלָא בַּת זוּגֵיהּ שֶׁל יֵצֶר הָרָע. וְלָמָּה אִתְקְרֵי עָרְפָּה מִשּׁוּם כִּי עַם קְשֵׁה עֹרֶף הוּא. אִי זָכָה בַּר נָשׁ סַלְקָא נִשְׁמָתָא עִלָּאָה, וְאִי לָאו מִסְתַּלְקֵי אִנּוּן דּוֹבְרֵי נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְאִשְׁתָּאַר נִשְׁמָתָא עִלָּאָה וְנֶפֶשׁ הַשִּׂכְלִית, מַה כְּתִיב (רות א) וַתֵּצֵא מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלּוֹתֶיהָ עִמָּהּ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לְכַלּוֹתֶיהָ שֹׁבְנָה בְנֹתַי וגו'. וַתֹּאמֶר רוּת אַל תִּפְגְּעִי בִי וגו' וְעָרְפָּה שָׁבָה לְעַמָּהּ וּלְאֱלֹהֶיהָ). תְּנַן עֶבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרוּשְׁלֵם לְעֵילָא כְּגַוְנָא דִּירוּשְׁלֵם דִּלְתַתָּא, בְּשׁוּרִין וּמִגְדָּלִין וּפְתָחִין פְּתִיחִין, וְאִנּוּן חוֹמוֹת דְּתַמָּן אִית עֲלַיְיהוּ נָטְרִין [דף פא ע"א] דְּנָטְרֵי תַּרְעֵי דְּאִנּוּן חוֹמוֹת דִּכְתִיב (ישעיה סב) עַל חוֹמוֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַיִם הִפְקַדְתִּי שׁוֹמְרִים וגו'. וּמִיכָאֵל כַּהֲנָא רַבָּא עִלָּאָה מִכָּלְהוֹ נָטְרֵי תַּרְעֵי דְּאִנּוּן חוֹמוֹת, נִשְׁמָ"ה (דְּאִתְקְרֵי נָעֳמִ"י) כַּד נָפְקַת מֵהַאי עָלְמָא, אִי זָכְאַת עָאלַת בִּגְוָתָא דְּעֵדֶן דְּאַרְעָא דְּנָטַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְרוּחֵיהוֹן דְּצַדִּיקַיָּיא כְּגַוְנָא דַּהֲהוּא גִּנְתָא דְּעֵדֶן דִּלְעֵילָא. וְתַמָּן כָּל צַדִּיקַיָּיא דְּעָלְמָא, וְכַד נִשְׁמָתָא נָפְקַת מֵהַאי עָלְמָא, עָאלַת בְּמַעַרְתָּא דְּכָפְלְתָּא דְּתַמָּן אִיהִי פְּתִחָא דְּגַן עֵדֶן. פְּגִעַת בְּאָדָם הָרִאשׁוֹן וּבְאִנּוּן אֲבָהָן דְּתַמָּן, אִי זָכְאַת אִיהִי, חֲדָאן בָּהּ וּפָתְחִין לָהּ פְּתִחִין וְעָאלַת. וְאִי לָא דַּחְיִין לָהּ לְבַר. (וּמַה הִיא אָמְרָה כַּד דַּחְיִין לָהּ לְבַר (שיר ג) מְצָאוּנִי הַשּׁוֹמְרִים וגו' אָזְלַת. לְבָתַר דְּאָזְלַת תַּמָּן מְקַמֵּי

דְּאַתְיָא לְעָלְמָא דָּא וְיָהִיבַת נַר עַל רֵישֵׁיהּ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב כט) בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי כָּל מָאן דְּחָזוֹן לָהּ מִזְּדַעְזְעִין וְאָמְרֵי הַדֵּאת נַעֲמִי. אָתֵיבַת הִיא וְאָמְרָה (רות א) אַל תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאן לִי מָרָה וגו'. אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי בְּהַהוּא אֲתַר וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יי' בְּלָא תּוֹרָה וּבְלָא מַעֲשִׂים טוֹבִים דְּאַעְיל לֵי בְּגוּפָא בִּישָׁא לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיי' עָנָה בִי) וְאִי זָכְאַת עַיְילַת לְגִנְתָּא דְעֵדֶן, כֵּיוָן דְּעַיְילַת יָתְבָא תַּמָּן בְּגִנְתָּא (אִזְדַּוּוֹגַת בְּאֵלִימֶלֶךְ דָּא מֹחַלּוֹן דְּדָא רוּחַ אִזְדַּוּוֹג בְּרוּת דְּדָא נֶפֶשׁ הַשִּׂכְלִית) (וְאִתְלַבִּישׁוּ ד"א וְאִתְלַבְּשַׁת] תַּמָּן בִּלְבוּשָׁא דְּדִיוּקְנָא דְּהַאי עָלְמָא וְאִתְעַדְּנַת תַּמָּן. סִתְרָא דְּסִתְרִין לַחֲכִימֵי לִבָּא אִתְמְסַר. (אַרְבַּע) תִּלַת דַּרְגִּין אִנּוּן דְּאִתְיְדָן דָּא בְּדָא, וְאִלֵּין אִנּוּן נֶפֶשׁ (נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא נִשְׁמָתָא עִלָּאָה דְּאִתְקְרֵי יו"ד) רו"ח וּנְשָׁמָה. (נֶפ"שׁ) נֶפֶשׁ אִיהוּ חֵילָא דְּגוּפָא אִתְבְּנֵי מִנֵּיהּ. דְּכַד בַּר נָשׁ אִתְעַר בְּהַאי עָלְמָא לְאִזְדַּוּוֹגָא בְּנוּקְבֵיהּ כָּל שַׁיְיפּוּי מִסְתַּכְּמֵי (נ"א מִתְכַּנְּשֵׁי) וּמִתְתַּקְּנֵי לְאִתְהַנָּאָה (לְנִשְׁמָה) תַּמָּן, וְהַהוּא נֶפֶשׁ וּרְעוּתָא דִּילֵיהּ אִסְתַּכַּם בֵּהּ בְּהַהוּא עוֹבָדָא (מַמָּשׁ) וּמָשִׁיךְ לֵיהּ לְהַהוּא נֶפֶשׁ וְאָעִיל לֵיהּ תַּמָּן בְּהַהוּא זַרְעָא דְּאוֹשִׁיד. וּמִגּוֹ רְעוּתָא וּמְשִׁיכוּ דְּנַפְשָׁא דְּמָשִׁיךְ תַּמָּן, אִתְמְשַׁךְ חֵילָא אוֹחֲרָא תַּמָּן מֵאִנּוּן דַּרְגִּין דְּאִתְקְרוּן אִישִׁי"ם, וְעָאל כֻּלָּא בִּמְשִׁיכוּ דְּהַהוּא זַרְעָא, וְאִתְבְּנֵי מִנֵּיהּ גּוּפָא. וְדָא אִיהוּ חֵילָא קַדְמָאָה תַּתָּאָה דְּאִנּוּן (אַרְבַּע) תִּלַת. וּבְגִין דְּהַאי (נִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָתָא) נֶפֶשׁ אַקְרִיב בְּדִבְקוּתָא וְיסוֹדָא דְּגוּפָא, קָרְבְּנָא דְּאִתְקְרִיב לְכַפָּרָא עַל נִשְׁמָתָא אִתְיְהִיבַת חוּלָקָא לְאִנּוּן דַּרְגִּין דְּאִישִׁי"ם (דְּאִתְקְרוּן רוּחַ וְנֶפֶשׁ הַשִּׂכְלִית בְּגִין דְּמִשִּׁיכוּ דְּחוּלָקָא דְּהַהוּא (נְשָׁמָה) נֶפֶשׁ אָתֵי מִנַּיְהוּ. וְהַיְינוּ

דְכְתִיב אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי (מַהוּ לַחְמִי לְאִשַּׁי דְיָהִיב
מְזוֹנָא לְאִשַּׁי וְדָא הוּא שֻׁפְעָא מֵאוֹר דְאִנּוּן מִתְהַנָּן מִזִּיו
הַשְׁכִינָה) בְּגִין דְהוּא כַּפָּרָה דְנַפְשׁ נָטְלֵי חוּלְקֵיהוֹן. וְכַד
מִית בַּר נָשׁ בְּהַאי עָלְמָא, הַהִיא נַפְשׁ לָא אִתְעֲדֵי מִן קִבְרָא
לְעָלְמִין, וּבְחֵילָא דָא יְדָעֵי מַתַּיָּא וּמְשִׁתְּעוֹ דָּא עִם דָּא.
רוּחַ אִיהוּ דְמְקַיֵּים לַנַּפְשׁ בְּהַאי עָלְמָא. וְאִיהוּ מְשִׁיכוּ
דְאִתְעֲרוּתָא דְנוּקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא כַּד אִנּוּן בְּתִיאוּבְתָּא חֲדָא.
וּכְדֵין אִתְעָרַת לְגַבֵּי דְכוּרָא בְּתִיאוּבְתָּא דִילָהּ, לְהַאי רוּחַ
כְּגַוְונָא דְנוּקְבָא לְגַבֵּי דִלְתָתָא אַשְׁדְיַאת זַרְעָא בְּתִיאוּבְתָּא
לְגַבֵּי דְכוּרָא. וְסִתְרָא דָא (כַּד אַשְׁדְיַאת שֻׁפְעָא בְּתִיאוּבְתָּא לְגַבֵּי נוּקְבָא וְהָכָא רָזָא)
(קהלת יב) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ. וְהַאי רו"ח
(וְנֶפֶ"שׁ וּנְשָׁמָ"ה וְנִשְׁמָתָ"א לְנִשְׁמָתָא) כַּד נָפְקָא מֵהַאי
עָלְמָא וְאִתְפְּרְשַׁת מִנַּפְשׁ (אִתְפְּרְשָׁן י"ה אִסְתַּלַּק לְגַנְתָּא
דְעֵדֶן בִּשְׁמַיָּא עִלָּאָה וּמִתְלַבַּשׁ בְּדִיּוּקְנָא עִלָּאָה מֵרָקְמָא
בְּכָל גַּוְונִין) עָאל לְגַנְתָּא דְעֵדֶן דְּבְהַאי עָלְמָא (תַּתָּאָה),
וְאִתְלַבַּשׁ תַּמָּן גּוֹ אֲוִירָא דְגַנְתָּא כְּמָה דְמִתְלַבְּשִׁי מַלְאֲכֵי
עִלָּאֵי כַּד נָחֲתִין לְהַאי עָלְמָא. בְּגִין דְאִנּוּן מֵהַהוּא רוּחַ
הֲווֹ דְכְתִיב (תהלים קד) עוֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת וגו'. אוֹף הָכֵי
רוּחָא מִתְלַבֵּשׁ בְּגַן עֵדֶן דְאַרְעָא בְּדִיּוּקְנָא דְהַאי עָלְמָא
וְתַמָּן אִתְעַדְּנַת בְּכָל עִדּוּנִין, בְּגַן עֵדֶן דָּא אִית צִיּוּרִין
וְדִיּוּקְנִין דְהַאי עָלְמָא. וְאִית צִיּוּרִין וְדִיּוּקְנִין דְעָלְמָא
עִלָּאָה, וְתַמָּן כָּל אִנּוּן צַדִּיקַיָּיא אָזְלִין וּמִתְעַדְּנִין תַּמָּן,
וּבְרֵישׁ יַרְחֵי וְשַׁבַּתֵּי אִנּוּן בָּעָאן לְסַלָּקָא לְעֵילָא. (דְיוּקְנָא
דָּא מֵרו"ח וְאֵ"שׁ דְּבְהַאי עָלְמָא וּבְדִיּוּקְנָא דָּא אִתְעַדְּנוּ
בְּכָל עִדּוּנִין וּבְכָל זִמְנֵ"י וְיַרְחֵ"י וְשַׁבַּתֵּ"י אִסְתַּלָּקוּ רו"ח
וְנֶפֶ"שׁ וּמִתְפַּשְׁטֵי מֵהַאי גּוּפָא וּמִתְלַבְּשֵׁי בְּדִיּוּקְנָא עִלָּאָה

חוברות לימוד הבי"ת
והמשניות זהר הודפס
לזכות

שיראל בת

רות מרים תחי'

הקב"ה ישלח לה המלאך
רפאל שיעמוד לימינה ויהיה
לה לידה קלה בזכות כל
התנאים והאמוראים אכי"ר

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת ויצא

יום **ראשון** 1	נ	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קנ"ט **ירושלמי:** תענית י"ב **תוספתא:** ברכות ו **נ"ך:** שופטים ד **משניות:** כתובות ד **זהר:** חלק א עמ' שסה-שסו	**א' דראש חודש כסליו** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:05 | **סו"ז תפילה** ..... 9:46 **נץ החמה** ..... 6:22 | **חצות היום** ..... 11:27 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:07 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:55 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **שני** 2	א	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא ק"ס **ירושלמי:** תענית י"ג **תוספתא:** פאה א **נ"ך:** שופטים ה **משניות:** כתובות ה **זהר:** חלק א עמ' שסז-שסח	**ב' דראש חודש כסליו** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:06 | **סו"ז תפילה** ..... 9:46 **נץ החמה** ..... 6:23 | **חצות היום** ..... 11:28 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:07 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:55 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **שלישי** 3	ב	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קס"א **ירושלמי:** תענית י"ד **תוספתא:** פאה ב **נ"ך:** שופטים ו **משניות:** כתובות ו **זהר:** חלק א עמ' שסט-שע	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:07 | **סו"ז תפילה** ..... 9:47 **נץ החמה** ..... 6:24 | **חצות היום** ..... 11:28 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:08 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:56 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **רביעי** 4	ג	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קס"ב **ירושלמי:** תענית ט"ו **תוספתא:** פאה ג **נ"ך:** שופטים ז **משניות:** כתובות ז **זהר:** חלק א עמ' שעא-שעב	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:07 | **סו"ז תפילה** ..... 9:47 **נץ החמה** ..... 6:25 | **חצות היום** ..... 11:28 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:09 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:57 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **חמישי** 5	ד	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קס"ג **ירושלמי:** תענית ט"ז **תוספתא:** פאה ד **נ"ך:** שופטים ח **משניות:** כתובות ח **זהר:** חלק א עמ' שעג-שעד	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:08 | **סו"ז תפילה** ..... 9:48 **נץ החמה** ..... 6:26 | **חצות היום** ..... 11:29 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:09 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:57 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44
יום **שישי** 6	ה	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קס"ד **ירושלמי:** תענית י"ז **תוספתא:** דמאי א **נ"ך:** שופטים ט **משניות:** כתובות ט **זהר:** חלק א עמ' שעה-שעו	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:09 | **סו"ז תפילה** ..... 9:48 **נץ החמה** ..... 6:26 | **חצות היום** ..... 11:29 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:10 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:58 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:4 **הדלקת נרות** (40 דק'): 3:51 (20 דק'): 4:11
שב"ק 7	ו	**לימוד יומי:** **בבלי:** בבא בתרא קס"ה **ירושלמי:** תענית י"ח **תוספתא:** דמאי ב **נ"ך:** שופטים י **משניות:** כתובות י **זהר:** חלק א עמ' שעז-שעח	**שבת קודש פרשת ויצא** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:09 | **סו"ז תפילה** ..... 9:49 **נץ החמה** ..... 6:27 | **חצות היום** ..... 11:30 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:10 | **שקיעה** ..... 4:31 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 8:58 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 5:44 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:44**

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ וָעֵד אֲשֶׁר אֵין לוֹ אֶלָּא רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הוּא יַצְלִיחַ מְאֹד – הֵן בְּגַשְׁמִי וְהֵן בְּרוּחָנִי !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)